

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

Studijní program: Sociální práce

Studijní obor: Penitenciární péče

Kód oboru: 7502R023

Název bakalářské práce:

PŘÍČINY A NÁRŮST KRIMINALITY MLADISTVÝCH
REASON OF ACCRUE OF TEENAGERS CRIMINALITY

Autor:
Lada Holečková
Králův háj 429
460 05 Liberec 5

Podpis autora: _____

Vedoucí práce: Mgr. Květuše Sluková

Počet:

stran	obrázků	tabulek	grafů	zdrojů	příloh
76	6	2	6	19	5 + 1 CD

CD obsahuje celé znění bakalářské práce.

V Liberci dne:30.4. 2008

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení: Lada Holečková
Adresa: Aloisina výšina 429/36, 460 05 Liberec 5

Studijní program: Sociální práce
Studijní obor: Penitenciární péče
Kód oboru: 7502R023

Název práce: PŘÍČINY NÁRUSTU KRIMINALITY
MLADISTVÝCH

Název práce v angličtině: INCREASE REASONS OF JUVENILE
CRIMINALITY

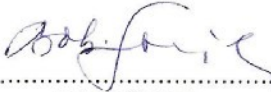
Vedoucí práce: Mgr. Květuše Sluková

Termín odevzdání práce: 30. 04. 2008

Bakalářská práce musí splňovat požadavky pro udělení akademického titulu „bakalář“ (Bc.).

vedoucí bakalářské práce

děkan FP TUL

vedoucí katedry

Zadání převzal (student): Lada Holečková

Datum: 16.02. 2007

Podpis studenta:

Cíl práce:

Zjištění rizikových faktorů a motivace trestné činnosti mladistvých, vývojové trendy po roce 1989.

Základní literatura:

- VEČERKA, Kazimír, a kol. *Mladiství pachatelé na prahu tisíciletí*. 1. vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7338-033-1
- MARTINKOVÁ, Milada. *Mezinárodní výzkum obětí trestné činnosti v Praze v roce 2000*. 1. vyd. Praha: KUFR, 2002. ISBN 80-7338-010-2
- GOHLERT, Fr.-Christoph. *Od návyku k závislosti*. 1. vyd. Praha: Euromedia Group, 2001. ISBN 80-7202-950-9
- GALLA, Maurice, a kol. *Jak ve škole vytvořit zdravější prostředí*. 1. vyd. Úřad vlády České republiky, 2005. ISBN 80-86734-38-2
- Matoušek, Oldřich. *Slovník sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178- 549-0

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne: 30.4. 2008

Podpis:

Poděkování:

Velmi ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce paní Mgr. Květuši Slukové za odborné rady, vstřícný a inspirativní přístup a za věnovaný čas.

Velké poděkování patří i mému zaměstnavateli Policii ČR, Obvodnímu oddělení Liberec I za poskytnutí potřebného studijního volna na přípravu zkoušek.

Dále děkuji všem specialistům, kteří mi poskytli rozhovor na dané téma, za jejich věnovaný čas a vstřícný přístup.

V neposlední řadě patří velké poděkování mé rodině, která díky své morální podpoře a pomoci při hlídání mé malé dcerky, mi umožnila studium na této škole zdárně ukončit.

Název bakalářské práce: Příčiny nárůstu kriminality mladistvých

Název bakalářské práce: Increase reasons of juvenile criminality

Jméno a příjmení autora: Lada Holečková

Akademický rok odevzdání bakalářské práce: 2008

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Květuše Sluková

Resumé

Bakalářská práce se zabývala problematikou příčin a důsledků kriminality mládeže a vycházela z odborné literatury, tak i z názorů specialistů pracujících s delikventní mládeží. Jejím cílem bylo seznámit s hlavními příčinami kriminality mládeže. Práci tvořily dvě stěžejní oblasti. Jednalo se o část teoretickou, která pomocí zpracování a prezentace odborných zdrojů popisovala danou tematiku. Dále seznamovala s náplní a cíli pěti vytipovaných organizací, které pracují s delikventní mládeží. Praktická část zjišťovala prostřednictvím rozhovorů se zástupci pěti vybraných organizací jejich osobní zkušenosti a názory na danou tematiku. Dalším cílem praktické části bylo analyzovat kriminalitu mládeže na Liberecku v období 2005–2007 a jakých trestných činů se mládež na Liberecku v daném období dopouštěla nejvíce. Tyto údaje byly zjištěny ze statistik Ministerstva vnitra ČR. Výsledky ukazovaly a vyúsťovaly v konkrétní navrhovaná opatření v oblasti prevence a zlepšení vztahů v rodině. Za největší přínos práce vzhledem k řešené problematice bylo možné považovat shodu specialistů při zjišťování hlavní příčiny kriminality mládeže a to ve výchově rodiny.

Klíčová slova

Dítě, mládež, mladiství, kriminalita mládeže, rodina, interakce, komunikace, krádeže prosté, násilné činy, zákon, problémové party

Summary

This bachelor's thesis deals with the causes and consequences of juvenile criminality and is based both on the specialised literature and the opinions of specialists working with juvenile delinquents. It aims to describe the main causes of criminality in young people. The work is made up of two key parts. The first is the theoretical part, which compiles and presents specialised resources in order to describe the topic in question. It also outlines the duties and goals of five selected organisations that work with juvenile delinquents. Based on interviews with five representatives of the selected organisations the practical part discusses their personal experience and opinions on the topic. The practical part also aims to analyse juvenile criminality in the Liberec region during the period 2005–2007, and what crimes were committed by the young people there during this time. This information was gathered from statistics published by the Czech Ministry of the Interior. The results showed and led to specific proposals for measures concerning prevention and improving relations within the family. The greatest benefit of the work in terms of the issue in question was that the specialists were in agreement as regards determining the main causes of juvenile delinquency, i.e. family upbringing.

Key words

Child, juveniles, juvenility, youth, juvenile criminality, family, interaction, communication, common theft, violence, law, problem groups

OBSAH

1. Úvod.....	9
2. TEORETICKÁ ČÁST.....	11
2.1.Klíčová slova.....	11
2.2.Příčiny kriminality.....	12
2.2.1. Rodina.....	12
2.2.2. Vrstevnické party.....	15
2.2.3. Drogy.....	16
2.2.4. Vrozené osobní dispozice.....	17
2.2.5. Syndrom hyperaktivity.....	18
2.3.Rozhovor.....	18
2.4.Poslání, cíle a základní data vytypovaných organizací.....	21
2.4.1. Poradenská a lektorská činnost.....	22
2.4.2. Magistrát města Liberce, odbor soc. péče, odd. kurátorské činnosti...24	
2.4.3. K- centrum Liberec.....	27
2.4.4. Policie ČR, OŘ, SKPV.....	30
2.4.5. Výchovný ústav Chrastava.....	34
3. Praktická část.....	37
3.1.Cíle praktické části.....	37
3.2.Předpoklady.....	37
3.3.Použité metody.....	38
3.4 Popis zkoumaného vzorku.....	38
3.5 Rozhovory.....	39
3.6 Vyhodnocení	56
3.6.1 Vyhodnocení odpovědí.....	56
3.6.2 Vyhodnocení grafů.....	61
3.6.3 Vyhodnocení předpokladů.....	66
3.7Osobní přínos.....	67
3.8 Zhodnocení.....	68
4 Závěr.....	70

5 Návrh na opatření	72
6 Informační zdroje.....	74
7 Seznam příloh.....	76

Seznam použitých zkratk

Apod.: a podobně

Atd.: a tak dále

BP : bakalářská práce

ČR : Česká republika

KC : K Centrum Liberec

Mgr.: Magistr

OHS : okresní hlídková služba

OKČ : Magistrát města Liberce, Odbor Sociální péče, oddělení kurátorské
činnosti

OSZ : okresní státní zastupitelství

PČP : Poradenská a lektorská činnost, Mgr. Igor Pavelčák,

PČR : Policie České republiky

Sb. : sbírka zákonů

SKPV : služba kriminální policie a vyšetřování

Tj. : to je

VÚ : Výchovný ústav, dětský domov se školou, střední škola, základní škola
a školní jídelna v Chrastavě

ZÚ : zájmový útvar

1. Úvod

Autorka prostřednictvím této bakalářské práce bude chtít zjistit rizikové faktory a motivaci trestné činnosti mladistvých. Následně poukázat na vývojové trendy po roce 1989, protože celosvětovým problémem dnešní doby je určitě velká kriminalita. Trestná činnost mládeže patří k jednomu z nejzávažnějších problémů v boji s kriminalitou. Mladí lidé se často stávají kriminálními pachateli i v dospělosti a tudíž dle názoru autorky bakalářské práce (dále pouze autorka) by se měl každý stát starat, aby kriminalita mládeže byla co nejmenší. Kriminalita mládeže patří mezi negativní sociální jev, charakterizovaný porušováním právního řádu, jehož subjektem jsou mladí lidé.

Mladí lidé jsou v dnešní době vystaveni více negativním vlivům, než tomu bylo před rokem 1989. Je mnohem lepší trh z psychotropními látkami. Velký počet mladých lidí tyto látky, ať už se jedná o marihuanu nebo o silnější drogy, užívá. Mladí lidé se stávají po čase na těchto látkách závislí a na pořízení drogy potřebují finanční prostředky, které si opatřují krádežemi, loupežemi atd. Ale drogy nejsou určitě jedinou příčinou vzrůstající kriminality mládeže. Jsou i další pohnutky, motivy a příčiny. Základem pro účinný boj s kriminalitou mládeže je mínění autorky už sama výchova v rodině. Rodina na každé dítě působí už od narození. Přenáší na něho svoje postoje, názory a způsoby jednání, které pak dítě bere jako určitou normu chování do svého dalšího života. Odtud pramení a utvářejí se názory a morální kvality každého jedince. Velkým problémem dnešních rodin je to, že rodiče nemají na své děti čas, nevěnují se jim v takové míře, jak by to děti potřebovaly. A ony pak hledají pomoc u svých vrstevníků v různých partách, kde se stávají pachateli kriminálních činů.

Rodiče se mylně domnívají, že když dítě obklopí pohodlím, finančním zajištěním a ochrání ho od elementárních zátěží, zajistí mu tak nejlepší život. Ale opak je pravdou. V důsledku toho vychovávají z dítěte samolibého člověka, který si neumí nic sám zajistit a spoléhá pouze na rodiče, že všechno za něho vyřeší. Snaží se dosáhnout pohodlného života, postrádá jakékoliv pracovní návyky, neprojevuje snahu čestně pracovat a

čestně žít a svoje nároky se snaží uplatnit za každou cenu, a to i za cenu porušení zákona. Největším přínosem pro zdárný vývoj dítěte je harmonický život v rodině nejen mezi rodiči a dítětem (dětmi), ale i mezi samotnými rodiči. Příklad rodičů je totiž nejlepším výchovným prostředkem, který může v každém směru ovlivnit výchovu a tím i formování názorů na život v rodině, v kolektivu a společnosti.

Velký zlom v životě přináší pro dítě rozvod manželství, může u něho způsobit různé psychické problémy, depresivní stavy. Děti přestávají mít nad sebou dohled rodičů, čehož často zneužívají a začínají svůj volný čas trávit po svém. Během společného soužití rodičů si děti zvykly na určité standarty, které už po rozvodu rodičů nemohou z důvodu finanční situace rodiče, který je má v péči, ale touha být sejně oblečen jako spolužáci nebo mít stejné věci, je velká, a proto se snaží potřebné finanční prostředky sehnat nezákonně. Dalším problémem jsou drogy, na které také potřebují peníze. Mimo jiné, drogy mění i jejich psychický zdravotní stav, což si mládež neuvědomuje a začíná v jejich životě nesmyslný koloběh mezi potřebou vzít si drogu a zaplatit ji. A pak také nastávají velké problémy na úseku kriminality mládeže.

Každá vyspělá společnost by neměla být lhostejná k výchově mladé generace. Rodiny by měly vychovávat děti k pokrokovým názorům na život a společnost, a tím, aby ve společnosti bylo co nejméně charakterově nestálých jedinců s deformovanými názory na život. Proto nenechává výchovu jen na rodině, ale pomáhá zajišťovat kvalitní výchovu dítěte už v předškolním věku v mateřských školách a poté na základních, středních a vysokých školách. Ale i to nestačí.

Dle názoru autorky bakalářské práce by měly děti být už od předškolního věku vedeny k různým zájmům jako je např. sport, hudba, tanec, jazyky, kreslení. Dítě pak v pubertě nehledá problémové party, ale svůj volný čas vyplňuje ušlechtilými zájmy a kroužky a nehledá si kamarády u dětí, které mají problémy s chováním. A proto výchova v rodině nemá a nemůže mít soukromý charakter, ale je vážnou společenskou funkcí. Stát by se měl snažit, aby zájmové kroužky byly přístupny i dětem se sociálně slabších rodin. Protože vliv prostředí na jedince je veliký proto i děti navštěvující různé kroužky, mají lepší představu o tom, co by chtěli v budoucnu dělat a

hledají si kamarády podobných zájmů. Nemají tolik volného času, který by trávili bezcílným „poflakováním“ a pácháním trestné činnosti. Velký vliv na vývoj dítěte má i místo, ve kterém žije. Děti žijící na vesnicích mají mnohem méně příležitostí stýkat se s problémovou mládeží než ve velkých městech. Ale zase mají mnohem méně možností volnočasových aktivit. Záleží pak také na tom, zda dojíždějí do školy do větších měst, kde mohou být ovlivněni negativním prostředím.

Ale tím autorka nechce říci, že by všechny děti ve městě byly problémové. Naopak, děti zde mají více možností zaplnit svůj volný čas.

„Autorka osobně se také u své první dcery snažila o správné využití jejího volného času. Dcera od 5 let navštěvovala kurz angličtiny pro předškolní věk a po nástupu do školy ji přihlásila do kroužků se zaměřením na přírodu, výpočetní techniku a sport. A lze potvrdit, že dcera neměla žádné problémy s drogami ani nevyhledávala problémové party.“

Cílem této bakalářské práce bude porovnat příčiny kriminality mládeže jak je vidí autoři odborných publikací a specialisté, kteří s problémovou mládeží pracují. Dále se bude zabývat kriminalitou mládeže na Liberecku v letech 2005 až 2007. Autorka bakalářské práce se bude snažit zjistit jaká kriminalita mládeže je páchána nejvíce v tomto regionu v daném období.

2. Teoretická část

2.1 Klíčová slova

dítě – člověk od narození do 15 let nemá trestní odpovědnost, někdy pro jedince tohoto věku používají orgány činné v trestním řízení též označení nezletilý

Interakce – vzájemné ovlivňování lidí, obvykle v bezprostředním styku, její součástí je komunikace

Komunikace – záměrné i nezáměrné sdělování zpráv pomocí symbolů

Kriminalita – používáme jako synonymum výrazu skutečná kriminalita, je to množina všech trestných činů definovaných v zákoně a spáchaných kýmkoliv, tedy i osobou, která ještě není trestně zodpovědná

Mládež – výraz používáme v souladu s mezinárodními dokumenty pro mladé lidi do doby dovršení 18. roku a bez vymezení dolní hranice věku

Mladistvý – výraz používáme v souladu s naší trestněprávní úpravou. Je to člověk od 15 do 18 let, který má na rozdíl od dospělého sníženou trestní odpovědnost

Vazbové chování – chování, jež obráží vazbu mezi blízkými lidmi, primárně mezi matkou a dítětem¹

Nízkoprahová zařízení – zařízení dostupné klientům bez nutnosti se objednávat nebo udávat vlastní totožnost. Jedná se o komunitní centra pro mládež, pro matky s dětmi, pro seniory a pro uživatele návykových látek.²

2.2. Příčiny kriminality mladistvých

Příčin je vždycky mnoho a určitě je nemůžeme poznat všechny, navíc si nedokážeme představit všechny vazby mezi nimi. Budeme si myslet, že hlavním činitelem je rodina.³

2.2.1 Rodina

„**Rodina**, jež svým selháváním dětem umožňuje kriminální chování. Rodina ovšem není neměnná instituce, její funkce se v novodobé historii v západních zemích výrazně proměnily. Mezi autory zabývajícími se dějinami dětství a dospívání panuje všeobecná shoda v tom, že obě tato období byla uznána jako periody se zvláštním výlučným postavením v lidském životním cyklu teprve nedávno. Obě zmíněná období v novověku nabývají na významu díky stále delší době, kterou mladí lidé potřebují na vzdělání. Až do historicky nedávné doby, tj. do konce středověku, se v naší civilizaci přecházelo z dětství do dospělosti naráz, podobně jako v precivilizovaných kulturách. Dětství do té doby nebylo obdobím, během něhož by člověk měl zvláštní potřeby a zvláštní privilegia. Hranice trestní

¹ Matoušek, Kroftová, Mládež a delikvence, 2003 s.315-319

² Matoušek, Slovník sociální práce, 2003 s.126

³ Matoušek, Práce s rizikovou mládeží, 1996, s. 14

odpovědnosti vymezující mírnější tresty pro děti se v právu objevuje až na začátku novověku. Ještě na přelomu minulého století byla desetihodinová práce dětí běžným jevem. Dítě bylo de facto považováno za stejnou pracovní sílu jako dospělý. Děti dnes nevstupují na trh práce přímo a v časném věku jako tomu bylo dříve. Vzdělávání se prakticky stalo celoživotní záležitostí. Rodiny vyvíjejí velký tlak na děti, aby se náležitě vzdělávaly. Děti jsou připravovány na stav společnosti, který je čím dál tím obtížnější předpovědět. Od počátku 20. století tradovaný vztah mezi příslušností rodiny k určitým společenským vrstvám a delikventnímu chování dětí z těchto rodin se v moderní době dá potvrdit výzkumnými daty jen pro skupiny ležící na okrajích sociálního spektra. Ještě ve čtyřicátých a padesátých letech platilo, že zdrcující většina delikventně jednajících mladých lidí pochází z nejchudších rodin a nejméně vzdělaných rodin. Novinkou poválečného vývoje je markantní zvyšování kriminality dětí ze středních vrstev, a zvláště překvapivé je navýšení počtu kriminálně jednající mládeže z nejlépe situovaných vrstev, což se dá interpretovat jako následek klesajícího vlivu rodiny na chování dospívajících dětí ve všech společenských vrstvách. I v dobře situovaných rodinách se vyskytují případy vysloveného nezájmu a nepřátelství rodičů vůči dítěti. Specifikem těchto rodin je, že rodičovské postoje vůči dítěti nepříznivé jsou zde lépe maskovány a jsou paradoxně hůře ovlivnitelné ze strany kohokoli, kdo by se chtěl ve prospěch dítěte angažovat, než v rodinách sociálně slabších. Známary americký psychiatr Scott-Peck (1996) podává ve své knize zabývající se psychologí lidského zla dvě obšírné kasuistiky delikventního chování dospívajících, které interpretuje jako logickou reakci na skrytě nepřátelský postoj rodičů ve zdánlivě dobře fungujících a ekonomicky zajištěných rodinách. Příslušnost rodiny ke společenské vrstvě je ovšem znak, který může souviset s osobnostními kompetencemi rodičů se způsobem jejich chování mimo rodinu i v ní. Pro zdravý vývoj dítěte jsou velmi důležité rodinné vztahy. Kvalita vazby mezi dítětem a matkou, později dítětem a otcem a dítětem a dalšími členy rodiny, je klíčovým činitelem osobnostního vývoje. Vrozeným základem pevné vazby mezi osobami v rodině je tzv. vazbové chování. Matka svým chováním hned od porodu zrcadlí chování dítěte a také ono zrcadlí matčino chování. Dobře fungující rodina později

synchronizuje aktivitu svých členů stejným způsobem. Pokud rodič nedokáže (a to opakovaně) přiměřeně reagovat na dětskou potřebu bezpečí, dítě si nevytvoří „základní důvěru“ k dospělému, svou neuspokojenou potřebu vazby pak buď zdůrazňuje zesilováním emočních projevů (ambivalentní vazba čili vazba s dvojznačným postojem k rodičovské postavě, v němž na povrchu převládá závislost), nebo naopak potlačuje a stylizuje se do úlohy nezávislého jedince. U jiných dětí se vyvine chaotická reakce na rodiče, v níž jsou patrný střídající se projevy potřeby blízkosti rodiče i jeho odmítání (dezorientovaná vazba). Ze strany matky může ztížit vytvoření pevné vazby na dítě komplikované těhotenství, obtížný porod, separace hned po porodu nebo v prvních šesti měsících po narození dítěte anebo nemoc matky v prvním roce dítěte. Komplikované těhotenství a komplikovaný porod již byly s úspěchem použity jako prediktory kriminálního chování dítěte. Studie delikventně jednajících mladistvých založené na jejich popisu rodinného prostředí ukazují rodinné prostředí přestupníku zákona jako chladné, s minimem rodičovského zájmu o děti. Rodiče jsou dětmi charakterizováni jako pasivní či odmítaví, nezainteresovaní na potřebách dítěte. Zvláštní skupinu dětí tvoří děti, které rodinné prostředí vůbec nepoznaly. Jejich delikventní chování během dospívání a časně dospělosti může být někdy projevem naivity a „vrstevnického“ vidění světa, které neměly možnost korigovat v dlouhodobém vztahu k respektovanému dospělému. Jsou zvyklé na život v ústavu, a proto pobyt ve vazbě nebo ve vězení berou jako známé prostředí, které nevědomky upřednostňují před náročnou samostatností života na svobodě. Dlouhodobými výzkumy je dnes prokázáno, že v rodinách delikventně se chovajících adolescentů se rodiče méně starají o vytvoření zábrán asociálního chování dětí. Jejich výchovný styl je nekonzistentní, jednou dítě za přestupek trestají vehementně, jindy ho za totéž netrestají. Dále k delikvenci mládeže přispívá i příliš tvrdá výchova, kdy rodiče tvrdě až agresivně trvají na splnění svých požadavků. Dítě pak bere agresivní chování jako normu ve svém životě, a samo se také v dospělosti tak chová. Na delikvenci mladistvých má vliv i špatný dohled rodičů nad využíváním volného času dětí. Čím hůře rodič monitoruje čas svého dítěte, tím je, pravděpodobněji, že se dítě dopustí trestného činu v časném věku, že jej

bude opakovat a stupňovat jeho závažnost. Dále negativně na dítě působí i nepřítomnost jednoho rodiče, většinou otce. V rozvrácených rodinách chlapec pak postrádá vzor, s nímž by se mohl identifikovat, děvče postrádá model mužského chování. Děti obojího pohlaví pak postrádají druhý zdroj opory a druhou autoritu. Řadou výzkumů je potvrzeno, že děti vyrůstající v rodinách, kde je mnoho otevřených konfliktů mezi rodiči, mají větší sklon ke kriminálnímu chování než děti vyrůstající v klidném prostředí. Také konflikty mezi sourozenci přispívají k vyššímu riziku delikvence. Rodiče, kteří neumí chválit, jenom děti napomínají a ponižují, jsou špatní rodiče. Emocionální vazba mezi dítětem a rodičem je narušována neustálým komandováním, vyžadováním a kritizováním z obou stran, což v dítěti vyvolává nejistotu a pocit osamění. Samo dítě rodiče manipuluje do soustavného kárání.⁴

2.2.2 Vrstevnické party

Mezi další příčiny kriminality mládeže nesporně patří například nuda. Mladí lidé hledají únik ve **vrstevnických partách**. Jedná se o party, kde se schází mládež z dysfunkčních rodin. Tato parta jim nahrazuje rodinu. Mladý člověk si v této partě hledá svoje uplatnění, chce dosáhnout uznání ostatních členů party, kterého se mu nedostává v rodině. Členové party často nosí stejné nebo podobné oblečení, čímž se snaží ukázat vzájemnou sounáležitost, poslouchají stejnou hudbu, mají stejné zájmy. Některé party dokonce vyžadují od nového člena, aby spáchal nějaký trestný čin, jinak se členem dané party nestane. U frustrovaných dětí s nízkou podporou rodiny, je pravděpodobné, že na podmínky přijetí přistoupí a po spáchání trestného činu se cítí velmi dobře, protože ostatní ho berou jako sobě rovného. A mladý člověk najednou někam patří, má s kým komunikovat a porušení zákona bere jako samozřejmost a naopak je partou chválen, proto recidivu bere jako klad. Party si vytvářejí své pravidla, která musí každý člen dodržovat (nechodí do školy, práce, ubližují slabším, starším lidem a pod). Tím mladistvý začíná měnit svůj žebříček hodnot a porušování zákona bere za zcela normální jev. Některé party jsou ke své kriminální činnosti

⁴ Matoušek, Kroftová, Mládež a delikvence, 203 s. 37-49

přivedeny tím, že tráví čas v hernách a na diskotékách a záhy se jim na tento způsob života přestane dostávat finančních prostředků. Začnou si je opatřovat krádežemi, jež pak přerůstají v organizované, plánované akce s napojením na překupníky, což v naší republice je nejčastějším jevem.

2.2. 3 Drogy

Dnešním fenoménem mladých se stalo **užívání drog**. Mladí lidé se díky droze cítí jistější a silnější. Pro drogově závislé můžeme vymezit čtyři různá stádia, z čehož ve třetí fázi vývoje návyku se drogově závislí dopouštějí nejvíce trestné činnosti.⁵

Euforické počáteční stádium – zde jde seznámení s drogou, lehký přístup k pořízení. Droga zbavuje mladé lidi úzkosti, dochází k uvolnění a omámení. Vzrůstá a zvyšuje se pocit sebehodnocení.

Kritické stádium navykání – dochází k zmírnění účinku a tím dítě – mladistvý zvyšuje dávky drogy. Začíná mít problémy ve škole, v práci. Zužuje svoje zájmy a začíná mít finanční problémy. Začínají poruchy sebehodnocení. Dochází k drobným krádežím.

Stádium návyku, respektive závislosti - dochází k značnému stupňování dávek na základě většího vývoje tolerance. Nastává ztráta kontroly nad užíváním narkotik, což tedy znamená, že se s konzumem už nedá skoncovat. V této fázi se konzum látek často úplně promíchá. Konzument zůstává pak věrný již jen skupinám účinku, tedy buď stimulaci nebo sedativům. Vztahy v okolí se vždy rozpadají. Ve škole a v zaměstnání začínají velké problémy. Často dochází k výpovědi. Kriminalita spojená s opatřováním drogy je intenzivnější. K deliktům dochází v opojení a rozšiřují se od prostých krádeží k loupežím závažnější trestné činnosti. Jednotlivec vykazuje psychické a tělesné abstinenci symptomy. Nic už není tak důležité jako droga, protože tělo ji potřebuje. Nápadné jsou změny osobnosti jako náladovost, podrážděnost, přechod od agresivity k sebelítosti.

Chronické stádium rozkladu – začínají problémy se snášenlivostí drogy. Přestává mít finanční prostředky na drogu i ostatní životní potřeby, dochází

⁵ Příloha č.1: Příčiny užívání drog

ke zchudnutí až k bezdomovectví, přestávají dbát o svůj zevnějšek, velké zdravotní problémy, dochází k duševnímu rozkladu.⁶

2.2.4 Vrozené osobnostní dispozice

Vrozené osobnostní dispozice patří k dalším příčinám páchaní trestné činnosti mladistvých. Psychopatie je stálá, od dětství se projevující nerovnováha ve skladbě osobnostních vlastností, takže některé jsou nápadně vyvinuté, případně některé nápadně chybí. Nositel choroby má neustálé konflikty v sociálním prostředí. Mezinárodní klasifikace nemocí uvádí následující druhy osobnostních poruch, jež mohou mít vztah ke kriminálnímu jednání:

disociální porucha osobnosti

emočně nestabilní porucha osobnosti

smíšená porucha osobnosti

návykové a impulzivní poruchy (patologické hráčství, patologické zakládání požárů, patologické kradení)

Psychologická vyšetření vězňů nalézají statisticky významné rozdíly mezi vězněnými a nevězněnými v následujících znacích.

Vězni mají:

- sníženou sebekontrolu,
- mají nižší toleranci k chování jiných lidí
- mají nižší odpovědnost za svoje chování,
- mají vyšší impulzivitu,
- jsou méně přátelští,
- jsou méně zralí,
- častěji mají pocit nadřazenosti a
- jsou více zaměřeni na sebe.

(přehled je stanoven podle Adlerové a kol., 1991.)

⁶ Gohler, Kuhn, Od návyku k závislosti, 2001, s. 45 -48

2.2.5 Syndrom hyperaktivity

Syndrom hyperaktivity – dlouhodobé sledování dětí ukazuje, že jejich potíže nemizí v období dospívání. Tyto děti mají v dospívání i v dospělosti větší potíže v adaptaci na společenské prostředí než ostatní děti. Syndrom hyperaktivity je spojován s takovými znaky chování adolescenta, jako jsou impulzivita, agresivita, záchvaty vzteku a snížené sebehodnocení. Několik desítek procent těchto dětí je v dospělosti klasifikováno psychiatry jako anomální nebo psychopatické osobnosti. A v každém vzorku delikventně se chovající mládeže, se najde několikrát více víc hyperaktivních jedinců než v kontrolní skupině. Nové studie udávají 16-30% hyperaktivních jedinců v sestavách mladistvých přestupníků zákona, kteří vykonávají trest nebo jsou umístěni ve výchovné instituci.⁷

2.3 Rozhovor

Jako jedna z možných metod je v bakalářské práci použita metoda rozhovoru.

Rozhovor je základním exploračním postupem. Je považován za metodu převážně pomocnou, to znamená, že je zpravidla kombinován s pozorováním či experimentem.⁸

Jedná se o metodu, která se používá v mnoha vědních oborech – psychologii, pedagogice, sociologii, medicíně, žurnalistice atd. Nejčastěji se touto metodou zjišťují názory, postoje, zájmy, ale i přání, obavy, konflikty, problémy osobnosti.

Hodnota rozhovoru závisí na dovednostech tazatele a na jeho zkušenostech i na introspektivní schopnosti subjektu vnímat sebe sama, správně své pocity interpretovat a na ochotě vypovídat.

a) Rozhovor můžeme dělit na :

- diagnostický provádí s specialisté
- terapeutický
- ventilační – uvolněné teze – emoce, úzkost

⁷ Matoušek, Kroftová, Mládež a delikvence, 2003, s. 21-32

⁸ Čírtková, Policejní psychologie, 2000, s.19

b) Podle počtu osob, které se rozhovoru účastní rozlišujeme rozhovor:

- skupinový -beseda
- individuální⁹

c) Dále rozlišujeme rozhovor :

- **standardizovaný** – procedura dotazování je vyčerpávajícím způsobem stanovena. Je určeno pořadí otázek, které jsou doslovně formulovány. Instrukce pro tazatele jsou podrobné a přesné. Tazatel je povinen respektovat jednotný způsob dotazování, musí klást otázky neutrálním tónem a kontrolovat své neverbální projevy, aby zabránil nežádoucímu ovlivňování otázek.
- **nestandardizovaný** – přesně stanoven cíl rozhovoru a otázky jsou nepromyšlené. Jejich konečná formulace je ponechána na tazateli.¹⁰

Podle způsobu, jakým je rozhovor veden rozlišujeme různé techniky:

- **nedirektivní techniky**
 - terapeut se snaží vždy navodit atmosféru důvěry, vřelosti a empatie
 - terapeut je autentický (opravdový, s upřímným zájmem o klienta a současně může projevovat své pocity)
 - terapeut akceptuje klienta takového, jaký je a bezpodmínečně ho přijímá
 - terapeut neudílí rady, nehodnotí
- **direktivní techniky**
 - jsou protipólem předešlého typu
 - je povoleno udílení rad, kladení otázek, hodnocení, popř. uklidnění klienta
 - poskytovaná rada nemusí být přijata, klient nemusí být schopen nést za některá rozhodnutí odpovědnost
 - terapeut je aktivní, klient pasivní

⁹ Švingalová, Základy psychologie., 1998, s.52

¹⁰ Čírtková, Policejní psychologie, 2000, s. 19

- **Freudova dynamická technika volných asociací**

- terapeut vede a povzbuzuje klienta, aby se uvolnil a klidně mluvil o tom, co ho právě napadne, bez jakéhokoli hodnocení.
- psychoanalytik věří, že se pomocí této metody dostanou na povrch potlačené nevědomé jevy
- tato metoda je časově náročná

- **Sullivanova technika**

- používá se v klinické praxi
- zdrojem informací je to, co osoba řekne, i to, jakým způsobem o tom mluví
- všímá si obsahové i formální stránky řeči

Rozhovor má formu:

- volnou (spontánní výpověď tázané osoby)
- řízenou (předběžná příprava otázek, jejich sled atd.)

K obecným zásadám formy kladení otázek zdůrazňujeme alespoň dvě:

- nikdy nezačínáme otázkou proč
- neklademe otázky sugestivně

Otázky mohou být kladeny:

- přímo k problému
- nepřímo, vedou k cíli oklikou (u prožitků a postojů, které jsou nepříjemné)

Způsob registrace rozhovoru je velice důležitý a zároveň problematický.

Nevhodně volený způsob může poznatky získané rozhovorem znehodnotit a negativně ovlivnit vztah mezi tazatelem a tázaným.

Nejčastěji rozhovor zaznamenáváme písemně tam, kde se můžeme rozhodnout, zda budeme zapisovat současně nebo ex post.

Dále se používá záznam na magnetofonu, diktafon nebo videozáznam. Zde ale vystupuje etická otázka, zda tázaný by měl s touto formou souhlasit a být na

ni připraven, zásada důvěrnosti musí být přitom vždy důsledně respektována.

V úvodní části rozhovoru by mělo dojít k navázání přátelské atmosféry, měl by začínat obecnými otázkami. V hlavní části se zaměříme na konkrétní problém. Na závěr by mělo dojít k racionální analýze sdělení.

Pro vedení úspěšného rozhovoru je důležité znát osobnost klienta, znát jeho problém a vědět, jak a čím mu mohu pomoci. Navázat dobrou komunikaci a také znát sám sebe.

Náplň jednotlivých částí rozhovoru se liší podle cíle rozhovoru. Rozlišujeme například rozhovor poradenský, diagnostický, terapeutický, anamnestický, výzkumný apod.¹¹

Zařazení metody rozhovoru do psychologického výzkumu je účelné ve výzkumné situaci, kdy chceme získat poznatky specifického druhu, které nejsou jiným způsobem zjistitelné. Výsledky získané touto metodou zpravidla doplňují, rozvíjejí či ověřují fakta, jež vyplynula z jiných výzkumných metod. Údaje, které poskytuje rozhovor, jsou závislé na ochotě dotazovaného odpovídat. Proto zahrnuje tento postup úvodní fázi navazování kontaktu, která patří k nejdůležitějším a současně nejobtížnějším momentům metody rozhovoru v psychologii.¹²

2.4 Poslání, cíle a základní data o vytipovaných organizacích

Cílem praktické části bylo zjistit názory odborníků na kriminalitu mládeže, zda spatřují stejné příčiny kriminality mládeže, a jak nahlízejí na možnost snížení kriminality mládeže a další otázky.

Byly vybrány tyto organizace:

- 1) Mgr. Igor Pavelčák, poradenská a lektorská činnost
- 2) Magistrát města Liberce, Odbor Sociální péče, oddělení kurátorské činnosti
- 3) K-centrum Liberec
- 4) Policie České republiky, Okresní ředitelství, Služba kriminální policie a vyšetřování Liberec

¹¹ Švingalová, Základy psychologie, 1998, s. 52-55

¹² Čírtková, Policejní psychologie, 2000, s. 19

- 5) Výchovný ústav, dětský domov se školou, střední škola, základní škola a školní jídelna v Chrastavě

Cílem teoretické části je seznámit čtenáře s posláním níže uvedených organizací, s jejich posláním, cílem a náplní práce.

2.4.1 Poradenská a lektorská činnost, Mgr. Igor Pavelčák,

Přesná adresa: Gagarinova 877, Liberec 6

Poslání organizace:

- Koučování a supervize

Supervizi nebo koučování využívají profesionálové v pomáhajících profesích, firmách a organizacích. Principiálně pomáhá při řešení osobních nebo pracovních obtíží, slouží k podpoře rozvoje jednotlivce, firmy nebo organizace, pomáhá na cestě k profesionální kompetenci pracovníků a přispívá k prevenci vyhoření.

Podobně jako u psychoterapie existují v i koučování/supervizi různé formy a přístupy, vycházející z vlastních filozofických a teoretických předpokladů. Společné mají to, že pomáhají organizacím, firmám nebo jedincům reflektovat dění, pojmenovávat a podporovat to, co funguje, korigovat neefektivní přístupy, nalézat klíčová místa a zdroje potřebné k naplnění požadovaného cíle.

- Systemická supervize a koučování:

Systemický přístup se vyznačuje tím, že ústředním tématem koučování/supervize není rozebírání problému, ale největší pozornost je zaměřena na stanovení cíle, hledání a podporu zdrojů a nalézání řešení. Nová realita je formulována v rozhovoru mezi supervizorem/koučem a supervidovaným/koučovaným. V rámci tohoto procesu bývá také stanoveno, co je potřebné udělat, aby požadovaná změna nastala. Je možné pracovat s jednotlivcem i týmem pracovníků.

- Koučování

Koučování pomáhá zformulovat, objevovat a realizovat to, aby osobní záměr, firma, projekt dobře fungovaly. V rámci tohoto procesu se prostřednictvím nových zkušeností rozvíjí také osobnost koučovaného.

- Supervize

Supervize je určena především lidem nebo organizacím, kteří pracují s lidmi. Pomáhá k rozvoji profesionálních kompetencí k výkonu pracovní funkce.

Při supervizi objevujeme nové možnosti, jak pracovat s klienty, podřízenými nebo jak jednat s kolegy v rámci týmové spolupráce. Pojmenovávají se osobní limity a hledají možnosti, jak vytvořit prostor pro další rozvoj jednotlivce, týmu nebo organizace. Supervize také pomáhá při řešení konfliktů (vnitřní konflikt pracovníka; konflikt terapeut - klient; konflikty uvnitř týmu; konflikty mezi jednotlivými skupinami pracovníků nebo mezi organizacemi).

- Supervize a koučování metodou rodinných konstelací

Z pohledu rodinných konstelací mluvíme o rovnováze sil v systému.

Existují vlivy, které není možné na úrovni osobnosti ovlivnit. Pracují ve firmě nebo organizaci nezávisle a přesahují rámec toho, jak běžně chápeme realitu. Mohou mít ale velmi reálný dopad například na finanční hospodaření, na fluktuaci zaměstnanců nebo dokonce na samotnou existenci firmy nebo organizace.

Cíle :

Zajištění konzultací pro děti, mladistvé i dospělé, kteří jsou:

- závislí na drogách, alkoholu, hráčství
- mají osobnostní nebo rodinné problémy
- tzv. „Zlobící děti“
- trpí sociálně patologickými jevy.

Konzultace jsou vedeny formou individuálních nebo rodinných setkání.

Charakteristika cílové skupiny:

Občané České republiky a ostatní osoby zdržující se na našem území, kteří mají výše uvedené problémy.

Popis specifiky organizace:

Jedná se o soukromou organizaci. Klient si hradí konzultace ze svých příjmů. Cena konzultace 500,-Kč/1h.

Typy a cíle poskytovaných služeb:

Individuální a rodinné konzultace, koučování, supervize a rodinné konstelace.¹³

2.4.2 Magistrát města Liberce, Odbor Sociální péče, oddělení kurátorské činnosti

Přesná adresa:

Třída 1. máje 108, Liberec 1

Poslání organizace:

- práce s dětmi, u kterých se objevily výchovné problémy, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj

¹³ <http://www.poradna-rodina.org/>

obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, živí se prostitucí; s dětmi, které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte; s dětmi, které spáchaly trestný čin a s dětmi mladšími patnácti let, které spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití.

- Návštěvy v rodinách problémových dětí. Zjišťování sociálních podmínek dítěte a péče rodičů o ně v bydlišti, škole, zdravotnickém zařízení.
- Účast při soudních jednání pro mládež. Dopustí-li se dítě mladší než patnáct let činu jinak trestného, poskytuje soudu zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech těchto dětí.
- Účastní se trestního řízení vedeného proti mladistvým, spolupracuje s věznicemi a státním zastupitelstvím, probační a mediační službou.
- Poskytování nebo zprostředkovávání rodičům poradenství při výchově a vzdělávání dítěte, napomáhání rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě, pořádání přednášek, kurzů a soustředění v rámci poradenské činnosti.
- Podává soudu návrhy a podněty zejména na předběžná opatření (a účastní se jeho realizace); stanovení dohledu; nařízení, prodloužení nebo zrušení ústavní výchovy; upuštění od výkonu ochranné výchovy, propuštění z ochranné výchovy, prodloužení ochranné výchovy nebo podmíněné umístění mimo výchovné zařízení.
- Podává soudu zprávy o poměrech dítěte, u něhož soud rozhodl o výchovném opatření, nejméně jednou za 3 měsíce navštěvuje děti, kterým byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova,

a vydává souhlas s jejich pobytem mimo zařízení; nejméně jednou za 3 měsíce.

- Návštěvy rodičů dětí, kterým byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova.
- Účast na ústních jednáních o přestupku, je-li obviněným mladistvý.
- Návštěvy dětí ve výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody.
- Další činnosti podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí.
- Koordinace poskytování sociálních služeb a poskytování odborného sociálního poradenství osobám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společnostmi. Dále spolupráce se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, s Vězeňskou službou ČR, Probační a mediační službou ČR, správními úřady a územními samosprávnými celky; podává zprávy soudu a Policii ČR.
- Zajišťuje pořízení a distribuci receptů a žádanek s modrým pruhem, evidenci jejich výdeje, evidenci vrácených neplatných receptů a žádanek a jejich následné znehodnocení dle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů v rozšířené působnosti.

Cíle:

Pomoc dětem a mladistvým, kteří jsou obtížně vychovatelní, pachatelé trestné činnosti i pomoc jejich rodinám.

Popis specifiky:

Státní rozpočtová organizace. Různé aktivity jsou hrazeny z části z rozpočtu Statutárního města Liberec a zčásti díky získaným finančním prostředkům z projektů prevence kriminality na místní úrovni Ministerstva vnitra.

Typy a cíle poskytovaných služeb:

Kurátor pro mládež poskytuje poradenskou a socioterapeutickou pomoc.

Charakteristika cílové skupiny

Problémové děti a mládež do 18 let.¹⁴

2.4.3 K-centrum Liberec

Přesná adresa: Rumunská 5/A, 460 01 Liberec

Poslání organizace:

- K centrum je určeno uživatelům drog, ale také jejich blízkým, kteří potřebují informace, radu a také podporu.
- Jedná se o ambulantní zařízení s možností anonymního kontaktu bez nutnosti předchozího objednání.
- Služby poskytuje bezplatně.
- Hlavním úkolem je spolupráce s mediační a probační službou.
- Součástí K centra je terénní program.

¹⁴ http://www.liberec.cz/pages/obcan/magistrat/kuratorske_cinnosti.htm

- Terénní pracovník navazuje kontakt s klientem přímo na ulici, kde se lidé závislí na drogách vyskytují.¹⁵
 - Terénní pracovník tak doplňuje práci sociálních pracovníků
 - Drogově závislí mladí lidé od terénních pracovníků získávají potřebné informace o drogách a možnostech léčby.
 - Drogově závislí mají možnost obdržet čisté injekční stříkačky za použité. Tím se zabraňuje rozšiřování nakažlivých nemocí.
 - Dále má možnost klient získat od pracovníka K-Centra nové hygienické potřeby.
- Kontaktní centrum je specializované nízkoprahové zařízení na oblast primární, sekundární a terciární prevence zneužívání nealkoholických drog.
 - Pro problémové uživatele, osoby experimentující s drogou a pro osoby drogou ohrožené nabízí programy na snižování zdravotních a sociálních rizik.
 - K Centrum poskytuje základní a hygienické servis (klient má možnost 1 za týden přinést na vyprání prádlo a může požádat o základní potraviny – instantní polévka apod.).
 - Zajišťuje poradenství, zprostředkování všech typů ambulantní i rezidenční léčby (včetně detoxikace).
 - Pro osoby, které se nacházejí ve vazbě nebo ve výkonu trestu nabízí individuální poradenství, přednáškovou činnost na zvolené téma.
 - Rodičům, partnerům a přátelům uživatelů drog nebo osob ohrožených drogou nabízí K-Centrum krátkodobé, střednědobé, nebo dlouhodobé poradenství. Informuje o možnostech návazných a specializovaných zařízení, zabývajících se drogovou problematikou.
 - Dále nabízí možnost účasti v rodičovské skupině, kterou vede zkušený terapeut.
 - Pro širokou veřejnost nabízí různé přednáškové bloky na drogovou tematiku, umožňuje návštěvu kontaktního centra a umožňuje odborné konzultace, stáže či praxe pro studenty středních a vysokých škol..

¹⁵ Příloha č. 2: Terénní programy K centra

Cíle:

zmírňovat zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním drog. Dále poskytuje strukturované poradenství všem, kteří řeší závažné životní situace způsobené užíváním drog.

Cílem terénního programu je obsáhnout co největší počet drogově závislých, kteří nedocházejí do kontaktního centra a zapojit je tak do výměnného programu, který je jim zde nabízen.

Popis specifiky:

K-centrum je zařízení Centra sociálních služeb Libereckého kraje. Finanční podporu získává jak z Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky, tak z rozpočtu Libereckého kraje. Na terénní programy přispívá i město Frýdlant v Čechách.

Typy a cíle poskytovaných služeb:

Strukturované poradenství, zdravotní servis, potravinový servis, sociální servis, poradenství po telefonu, poradenství po internetu, výměnný program.

Cílová skupina:

Muži, ženy nad 15 let bez rozdílu rasy a vyznání, občané České republiky, bez ohledu na politické přesvědčení, právní či společenské postavení, psychický či fyzický stav (HCV a HIV pozitivní) bez ohledu na sexuální zaměření, kteří mají problémy s užíváním drog.¹⁶

¹⁶ <http://www.volny.cz/kcentrumlbc/oldpages.html>

2.4.4 Policie České republiky, Okresní ředitelství, Služba kriminální policie a vyšetřování Liberec

Přesná adresa: Pastýřská čp. 3. Liberec 1

Poslání policie ČR je:

- chránit bezpečnost osob a majetku
- spolupůsobit při zajišťování veřejného pořádku, a byl-li porušen, činit opatření k jeho obnovení
- vést boj proti terorismu

- odhalovat trestné činy a zjišťovat jejich pachatele
- konat vyšetřování o trestných činech
- zajišťovat ochranu ústavních činitelů
- zajišťovat ochranu zastupitelských úřadů, objektů Parlamentu, prezidenta republiky, Ústavního soudu, Ministerstva zahraničních věcí a dalších objektů zvláštního významu
- dohlížet na bezpečnost a plynulost silničního provozu a spolupůsobí při jeho řízení
- odhalovat přestupky
- projednávat přestupky, pokud tak stanoví zákon o přestupcích
- vést evidence a statistiky potřebné pro plnění svých úkolů
- vyhlášovat celostátní pátrání
- spolupracovat s orgány Vězeňské služby ČR
- zadržovat svěřence s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou, kteří jsou na útěku, a spolupůsobit při jejich vyhledávání
- plnit úkoly státní správy na úseku zbraní a střeliva
- plnit úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, které ji ukládají příslušné orgány obcí za podmínek stanovených v zákoně o obcích

Mezi poslání služby kriminální policie a vyšetřování patří:

Služba kriminální policie a vyšetřování v rámci své působnosti odpovídá zejména za plnění úkolů v oblasti odhalování vymezené trestné činnosti a za výkon specializovaných kriminalistických a operativně pátracích činností. Službu kriminální policie řídí velitel služby, který je přímo podřízen zástupci ředitele pro neuniformovanou policii.

V oblasti obecné kriminality objasňuje ty nejzávažnější trestné činy - vraždy, a to nejen případy aktuální, ale i ty starší, neobjasněné. Na úseku hospodářské kriminality objasňuje mimo jiné i trestné činy v oblasti padělání měny a ostatních platebních prostředků.

Cílem Policie České republiky je:

Chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti, prosazovat zákonnost, chránit práva a svobody osob, preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji, usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti.

Hlavní cíle služby kriminální policie a vyšetřování :

- provádět prověřování a vyšetřování k objasnění skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin,
- aktivně se podílet na odhalování závažné organizované trestné činnosti v oblasti obecné a hospodářské kriminality, stíhat pachatele,
- vykonávat analytickou, kontrolní a metodickou činnost ve vztahu ke službám kriminální policie a vyšetřování na okresních ředitelstvích,
- zajišťovat součinnost s ostatními organizačními články správy a útvary policie, ve vymezeném rozsahu spolupracovat s mimoresortními orgány policie sousedních států,
- řídit a organizovat plnění úkolů na úseku pátrání po osobách a věcech ¹⁷

Popis specifiky Okresního ředitelství Policie ČR v Liberci, včetně legislativy, o níž se opírá:

Okresní ředitelství PČR Liberec spadá pod Správu Severočeského kraje, jedná se o rozpočtovou organizaci, kterou metodicky vede a řídí Policejní prezidium ČR. Finanční prostředky jsou přidělovány na základě plánovaného rozpočtu, který vychází z předpokládaných potřeb policie. Čerpání finančních prostředků probíhá v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a dalšími obecně závaznými právními předpisy.

Policie České republiky Okresní ředitelství Liberec je jeden ze čtyř policejních útvarů s územně vymezenou působností v rámci Libereckého kraje. V daném případě působí na teritoriu okresu Liberec. OŘ Liberec jako součást Policie ČR nekopíruje územně veřejné členění státu dle krajů a je nadále začleněna do organizačního celku Policie ČR správy Severočeského

¹⁷ www.policie.cz/usteckykraj

kraje. (Pokud dále hovoříme o kraji a okresu, rozumí se tím stále teritorium, které bylo stanoveno zákonem č. 36/1960 Sb.

Typy a cíle poskytovaných služeb:

Poslání policistů spočívá ve službě veřejnosti, zajištění dodržování zákonů, založeného na úctě a respektu k lidským právům, ochrana občanů ČR před kriminalitou a kriminálními živly. Zadržování podezřelých pachatelů a předávání do vazby. Vyslechnout všechny zúčastněné osoby trestního činu (svědek, poškozený, podezřelý). Dopravní policie má za úkol kontrolovat dodržování zákonů na úseku silniční dopravy, trestat přestupky apod. Obvody a OHS mají za úkol kontrolovat veřejný pořádek v obcích. Na úseku zbraní a střeliva zajistit dodržování zákona o zbraních a střeliva, při porušení zákona zajistit patřičnou sankci apod.

Charakteristiky cílové skupiny:

Občané České republiky a ostatní osoby zdržující se na území ČR.

Personální zajištění:

Policista se středním vzděláním nebo středním s výučním listem je zařazen do funkce referenta – hodnost rotný.

Policista se středním vzděláním, s maturitní zkouškou, může být zařazen do funkce vrchní referent – hodnost strážmistr, asistent – hodnost nadstrážmistr, vrchní asistent – hodnost podpraporčík, inspektor – hodnost praporčík nebo nadpraporčík.

Policista se středním vzděláním s maturitní zkouškou nebo vyšším odborným vzděláním může být zařazen do funkce vrchní inspektor – hodnost nadpraporčík nebo podporučík za předpokladu 6 let praxe u policie. Policista s vyšším odborným nebo s vysokoškolským vzděláním v bakalářském studijním oboru může být zařazen do funkce vrchní komisař - hodnost poručík nebo nadporučík, praxe alespoň 7 let.

Policista s vysokoškolským vzděláním v magisterském studijním programu může být zařazen do funkce rada – hodnost podplukovník nebo plukovník, vrchní rada – hodnost plukovník, vrchní státní rada – hodnost plukovník, praxe od 9 do 12 let dle funkce.

Dále jsou u Policie ČR zaměstnáni i civilní pracovníci např. na ekonomickém úseku, personálním úseku, kuchařky, uklízečky, vrátný atd.

2.4.5 Výchovný ústav, dětský domov se školou, střední škola, základní škola a školní jídelna v Chrastavě

Přesná adresa: Školní ulice 438, Chrastava

Poslání organizace:

Snaha o umístění dětí do náhradních zařízení, kde rodiče nezvládají jejich výchovu. Děti mají problémy v sociální, mravní, výchovné, vzdělávací oblasti .Většinou se jedná o děti ze sociálně problémových a neúplných rodin. Zařízení je v provozu nepřetržitě 24 hodin denně po celý rok.

Při práci s dětmi je kladen důraz na individuální přístup ke každému dítěti, na vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi pedagogy a dětmi a rovněž také na samostatnost a spoluzodpovědnost dětí za vhodné chování a jednání.

I mentálně retardovaní chovanci jsou zařazováni do zvláštní školy a odborného učiliště, které jsou součástí ústavu. Získání středního vzdělání v odborném učilišti je pro mnohé svěřence nejvyšším dosažitelným cílem. Právě vzdělání je základním pilířem úspěšné budoucnosti těchto chlapců. Desítky učňů absolvující ročně obor stavební výroba si do života odnáší často až mnohem později doceněný vklad.

Rozsáhlá je sportovní činnost. Dobré výsledky jsou zde podmíněny promyšlenou tělovýchovnou a sportovní činností. Sport a tělocvik jsou pravidelnou a neoddělitelnou součástí denního režimu. Svěřenci se umístili na letních i zimních olympiádách na předních místech.

Dalším posláním je cílené, průběžné, výchovné a osvětové působení v oblastech prevence a odstraňování drogových závislostí, šikany, kriminality, rasismu a xenofobie. V ústavu byl zaveden systém sledování a evidence případů zneužívání drog. Do tohoto systému jsou zapojeni všichni učitelé, vychovatelé, vých. poradce, zdravotnice a soc. pracovníci. Součástí ped. rad byl cyklus přednášek o problematice drogové závislosti. Nedílnou součástí koncepce výchovného působení jsou soustavné průběžné činnosti a aktivity svěřenců i pracovníků, které vytvářejí celkový image převýchovného procesu.

Součástí denního programu jsou pracovní a veřejně prospěšné činnosti svěřenců a pracovníků. Jde zejména o udržování čistoty a pořádku ústavu, udržování rozlehlých prostorů kolem budovy, výrazný podíl na pomocných pracích při opravách ústavních zařízení (udržování sportovního areálu, malování apod.).

Velký důraz je v poslední době kladen na soustavnou přípravu chlapců ve výchově k volbě povolání a budoucímu životu.

Cíle:

- Snaha pomoci dětem vytvořit náhled na svou osobu, rodinu, vlastní problémy a selhávání, pomáhat dětem hledat řešení jejich problémů.
- Připravit děti pro jejich dospělý život a pomoci dětem při jejich odchodu z ústavní péče. V této oblasti je velmi důležitá spolupráce s rodiči nebo osobami odpovědnými za výchovu dětí.

Popis specifiky

Patří mezi školská zařízení. Je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Typy poskytovaných služeb

Výchovně vzdělávací, reedukační a resocializační činnost s dětmi, poradenská činnost, zdravotní péče, psychologická činnost.

Charakteristika cílové skupiny

Na základě soudního rozhodnutí je zde umístěno 44 chlapců ve věku 12 - 18 let.

Personální zajištění služeb

Učitel prvního stupně základní školy, učitel druhého stupně základní školy, učitel náboženství, vychovatel, pedagog volného času, asistent pedagoga, trenér.¹⁸

¹⁸ <http://www.volny.cz/vudds-chrastava/>

3. Praktická část

3.1 Cíl praktické části

Cílem praktické části bylo zjistit názory odborníků na kriminalitu mládeže, zda spatřují stejné příčiny kriminality mládeže, které jsou popisovány v odborných publikacích. Dále jak nahlíží na možnost snížení kriminality a další otázky.

Dalším cílem je analyzovat kriminalitu mládeže na Liberecku za období 2005 – 2007 na Liberecku, zjistit jaká kriminalita mládeží je páchána nejvíce, a to jak na počet tak i procentuálně.

3.2 Předpoklady

Předpoklad č. 1

Lze předpokládat, že se mládež na Liberecku dopouští nejvíce krádeží.

Předpoklad č. 2

Jako hlavní příčinu kriminality mládeže lze předpokládat ve špatné výchově rodiny.

Předpoklad č. 3

Lze předpokládat, že prevence má velký vliv na snižování kriminality.

Předpoklad č. 4

Největší kriminalitu mládeže na okrese Liberec v období 2005 – 2007 lze předpokládat v krádežích. V procentuálním vyjádření by se mělo jednat v roce 2005 - 28%, v roce 2006 - 25 % a v roce 2007 - 20% z celkového počtu spáchaných skutků mládeží od 0 –18 let na Liberecku.

3.3 Použité metody

V bakalářské práci je použita metoda rozhovoru, který lze hodnotit jako individuální, protože byl veden vždy pouze s jednou osobou, dále ventilační- vybraní odborníci říkali svoje názory a zkušenosti. Rozhovor nesloužil k určení nějaké diagnózy, byl standardizovaný, protože všichni dotazovaní dostali stejné otázky, které jim byli kladeny i ve stejném pořadí. Forma rozhovoru byla řízená – předem stanovené otázky.

Mezi další použité metody patří studium materiálů a to knih se zaměřením na problémovou mládež a získávání informací z internetu. Dále byla využita i metoda získávání informací ze statistik

3.4 Popis zkoumaného vzorku

Z důvodu velké obsáhlosti nebylo možné provést rozhovor se všemi organizacemi, které se zabývají problémovou mládeží. Proto bylo vytipováno 5 organizací a to z důvodu:

- aby byl ve vytipovaném vzorku odborník – psychologa, což je organizace pod bodem č. 1 – Mgr. Igor Pavelčák, poradenská a lektorská činnost.
- Jako jednu z příčin kriminality mládeže je v teoretické části uváděna problematika drog a k tomuto tématu mají určitě blízko pracovníci K centra, což přispělo k zařazení této organizace do vybraného vzorku. Rozhovor byl proveden s terénní pracovnící, která v K Centru Liberec pracuje nejdéle.
- Kurátorská práce je velmi důležitá pro znovuzařazení problémové mládeže do zdravé populace. Jedná se o zajímavou práci, o které bychom se měli více dozvědět. Je to jeden z hlavních důvodů, proč byla i tato organizace vytipována. Rozhovor byl proveden s vedoucí oddělení.
- Policie ČR, SKPV, přichází do styku už vlastně s mládeží, která se dopustila trestné činnosti. Jejich

názory určitě přispějí k lepšímu porovnání s ostatními organizacemi. Rozhovor byl proveden s policejním inspektorem, který má na starosti kriminalitu mládeže.

- A určitě v daném vzorku nesmí chybět organizace, která má na starosti delikventní mládež po vynesení trestu, což na okrese Liberec je Výchovný ústav, dětský domov se školou, střední škola, základní škola a školní jídelna v Chrastavě. Rozhovor poskytl ředitel ústavu.

3. 5 Rozhovory

Rozhovor s odborníky z výše uvedených organizací byl proveden od listopadu 2007 do ledna 2008.

Pokládané otázky jsou vždy uvedeny nad odpovědí daného specialisty.

Znění otázek:

- 1) Vzrostla podle Vás kriminalita mládeže na Liberecku od roku 1989?
- 2) Jaké trestné činnosti se podle vás nejvíce dopouští mládež na Liberecku?
- 3) Jaké jsou hlavní příčiny kriminality mládeže?
- 4) Mají na kriminalitu mládeže vliv drogy?
- 5) Jakou roli hraje u mladistvých rodina?
- 6) Spatřujete posun ve vztazích v rodině?
- 7) Je postačující výše trestů za spáchané trestné činy u mladistvých?
- 8) Měla by se snížit trestní zodpovědnost mladistvých? Jestliže ano, uveďte věkovou hranici?
- 9) Má prevence význam ve snižování kriminality mládeže?
- 10) V čem by měla účinná prevence mládeže spočívat?

A) Poradenská a lektorská činnosti

1) Vzrostla podle Vás kriminalita mládeže na Liberecku od roku 1989?

Osobně se o tuto problematiku nezajímám. Nesleduji statistiky ohledně kriminality mládeže. Ale domnívám se, že kriminalita mládeže od roku 1989 vzrostla. Je to způsobeno tím, že se děti v současné době tolik nebojí, nemají takový řád, kolik by ho bylo potřeba. V současné době nepáchá trestnou činnost pouze mládež se sociálně slabých rodin, ale i mládež z rodin dobře situovaných. Ale nezdá se mi, že by se jednalo o velký nárůst.

2) Jaké trestné činnosti se podle vás nejvíce dopouští mládež na Liberecku?

Mládež na Liberecku se dopouští především loupeží a krádeží.

3) Jaké jsou hlavní příčiny kriminality mládeže?

Jedná se o symptom rodiny. Příčinu vidím v úrovni rodiny. Kriminalita mládeže je způsobena specifikou rodiny. Je důležité, k čemu je dítě od dětství vedeno. Dnes se většina dětí neocitá v chudobě, ale naopak v blahobytu, rodiče je ale nevedou k samostatnosti. Dítě v rodině nepociťuje sounáležitost, cítí se osamoceno. Rodiče z pracovních důvodů s dítětem tráví málo času, málo se mu věnují. Dítě poté nachází sounáležitost u různých problémových part. Aby na sebe upozornilo, dopouští se trestné činnosti. Nejdůležitější pro dítě jsou jeho rodiče a rodina. Většinou za každou jeho činnost je cíl něčeho dosáhnout. Co chtějí děti, když zlobí? Zpravidla chtějí na něco nebo na sebe upozornit. Někdy také chtějí získat výhodu, která jim nepřísluší (například oproti sourozenci). Pro každé „zlobící dítě“ to znamená něco jiného. Některé dítě na sebe upozorňuje tak, že zlobí ve škole, některé se dopouští krádeží, jiné zase odmlouvá nebo bere drogy. Záleží opravdu na postoji rodiny jak rychle si všimne problému dítěte a snaží se ho řešit. Důležitý je i postoj dítěte, jaký zaujme k vyřešení svého problému.

4) Mají na kriminalitu mládeže vliv drogy?

Také pracuji s mladými lidmi, kteří berou drogy. Mohu říci, že většina z nich žije v rodinách, kde rodiče jsou také závislí na drogách. A drogy mají určitě na jejich kriminalitu vliv.

Drogy jsou součástí jejich života. Potíží vzniká, když u mládeže vzniká na drogách závislost. Negativní změny zaznamenává nejdříve okolí, později rodiče a zpravidla nakonec až sám uživatel. Drogy berou ženy i muži bez ohledu na věk. Drogový problém zasahuje vždy celou rodinu, má vliv i na vzdálenější okolí.

Je přirozeně rozdíl, jestli člověk užívá marihuanu, „houby“, tripy, pervitin, heroin nebo alkohol, cigarety, léky. Mám zkušenost, že když rodiče zjistí, že dítě se „divně“ chová, nebo se zhorší ve školním prospěchu, schází se s problémovou mládeží apod., je to zaviněno často jeho užíváním drog. Ale většinou si rodiče tuto skutečnost dlouho nepřipouštějí. Náprava je potom komplikovaná.

Užívání drog může mít různé fáze: experimentátor, víkendový uživatel, uživatel, problémový uživatel, závislý. Podle toho pak také probíhá příslušná terapie.

Jsem přesvědčen, že nově zřizovaná K-centra, jsou pro začínající narkomany velkým přínosem. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že lidé zaměstnaní v těchto centrech byli často sami drogově závislí a pomocí této práce vlastně probíhá jejich uzdravování. Sami mohou předávat ostatním osobní zkušenosti s drogou, a to jak s účinky, tak i s léčbou a výhodami vyléčení. Zda se zbaví závislosti na droze, opravdu závisí na každém jednotlivci.

Většinou drogově závislí nemají potřebné finanční prostředky na zakoupení drogy, a proto se dopouštějí krádeží. Takže drogy jsou určitě příčinou páchání trestné činnosti.

5) Jakou roli hraje u mladistvých rodina?

Rodina hraje zásadní roli. A měla by mít svůj program. Dítě nesmí brát rodiče jenom jako kamaráda, ale musí mít k rodičům úctu a respektovat je. Děti potřebují cítit, že táta s mámou pracují, protože potřebují peníze na chod domácnosti, ale zároveň potřebuje cítit, že jsou doma, že ho

vyslechnou, když má nějaký problém. Dítě by mělo pochopit, že když rodiče nejsou doma, tak je to proto, aby zajistili finanční prostředky pro jeho spokojený život. Mělo by pochopit, že rodina je priorita. Dítě potřebuje cítit sounáležitost nejen s rodiči, ale i s širší rodinou jako je babička, děda. Děti přebírají i negativní zkušenosti nejen od své rodiny, ale i ze širokého okolí.

6) Spatřujete posun ve vztazích v rodině?

Příčiny špatných vztahů v rodině spatřuji v tom, že rodiče jsou málo důslední ve výchově a málo s dětmi komunikují. Dítě neví a ani si nemůže vybrat, do jaké rodiny se narodí. Nejsme však bez vlivu na to, co se v rodině děje. V tom je potenciál růstu a změny. Rodina má tři úrovně vzájemně propojených vztahů: partneři, předci (rodiče, prarodiče...) a děti. Speciální oblastí je náhradní rodina. Propojenost rodiny je dána krevním poutem, které u náhradní rodiny není. Je zde jiný druh vztahu." Rodina se také vyvíjí a podle toho se také mohou objevovat různé problémy. A v dnešní době chybí v rodinách čas na jejich řešení. Proto posun ve vztazích nespátřuji.

7) Je postačující výše trestů za spáchané trestné činy u mladistvých?

Výše trestů za spáchání TČ mladistvými nespadá do mé kompetence, a proto mě ani nezajímá.

8) Měla by se snížit trestní zodpovědnost mladistvých? Jestliže ano, uveďte věkovou hranici?

Trestní zodpovědnost by se mohla snížit. Jsem přesvědčen, že za spáchání TČ by mělo být potrestáno každé dítě. Pouze by se mělo přihlédnout ke způsobu trestu a k jeho věku. Jsem pro to, aby byly trestány i děti na prvním stupni základních škol, pokud se dopustí závažné TČ.

9) Má prevence význam ve snižování kriminality mládeže?

Prevence má zásadní význam, ale musí být dobře koncipovaná a zaměřená na vztahy v rodině. Měla by akceptovat možnosti, které děti mají. Má velkou významnou úlohu.

10) V čem by měla účinná prevence mládeže spočívat?

Účinná prevence by měla spočívat v přesné diferencii klienta. Nesmí stavět na tom, co je špatně a co dobře, ale musí se snažit o změnu postojů klienta. Tato prevence musí být dlouhodobá, aby se vytvořil vztahový rámec, který by ukázal potřeby rodiny. Klient si musí uvědomit, čeho může a chce ve svém životě dosáhnout. Měly by to být programy saturované a financované státem, aby byly dostupné pro všechny sociální vrstvy lidí. Dále by měly být tvořeny dle potřeb daného regionu a podmínek v něm. Bohužel na tyto programy nejsou potřebné finanční prostředky.

B) Magistrát města Liberce, Odbor Sociální péče, oddělení kurátorské činnosti

1) Vzrostla podle Vás kriminalita mládeže na Liberecku od roku 1989?

Kriminalita po roce 1989 vzrostla. O příčiny vzrůstu kriminality jsem se nikdy nezajímala.

2) Jaké trestné činnosti se podle vás nejvíce dopouští mládež na Liberecku?

Na Liberecku se asi páchá trestná činnost mládeže nejvíce v oblasti majetkové trestní činnosti. Sem spadá například krádež mobilů a vykrádání automobilů. K závažnějším TČ například patří pohlavní zneužívání.

3) Jaké jsou hlavní příčiny kriminality mládeže?

Ohledně hlavních příčin kriminality mládeže souhlasím s publikacemi. Například dnes je docela snadné si opatřit drogy, a to jak marihuanu, tolueu i pervitin. Dále je to špatné rodinné zázemí a špatné využití volného času dětí.

4) Mají na kriminalitu mládeže vliv drogy?

Drogy mají určitě na trestnou činnost mládeže vliv. V dnešní době už existuje síť organizací, která pomáhá dětem s odvykáním. Základ každé úspěšné léčby je ale kladný přístup klienta, který musí opravdu chtít přestat drogy brát.

5) Jakou roli hraje u mladistvých rodina?

Vliv rodiny hraje velkou roli. V dnešních rodinách je špatná komunikace mezi rodiči navzájem a i mezi rodiči a dětmi. Rodiče jsou pracovně vytížení, mají málo prostoru pro osobní kontakt s dítětem, což dítě špatně nese. Jsou běžné rodiny, které se snaží problémy dítěte řešit. Když na to nestačí, spolupracují s odborníky.

Velmi špatně se spolupracuje s rodinami z „vyšší společnosti“. Tito rodiče neradi přijímají rady a pokyny odborníků. V těchto rodinách jsou láska, osobní kontakt a pozornost nahrazovány penězi. Při prohřešku dítěte se rodiče snaží věc vyřídit za dítě. Nechtějí, aby bylo potrestáno. A děti jsou zvyklé, že každý jejich prohřešek projde, aniž by dostaly nějaký trest.

Nelehký úkol mají i matky samoživitelky. Finanční prostředky pro chod rodiny jsou získávány na úkor času, který by měly věnovat dětem. Je to velmi těžké rozhodování. Finance potřebují na úhradu nákladů chodu domácnosti, což je pro ně důležité. Děti mají velkou volnost, volný čas posléze někdy vyplňují trestnou činností.

6) Spatřujete posun ve vztazích v rodině?

Posun k lepšímu ve vztazích v rodinách moc nespatřuji. Naopak jsem přesvědčena, že chybí dobrá komunikace mezi členy rodiny, nejen mezi rodiči a dětmi ale také mezi prarodiči a dětmi.

7) Je postačující výše trestů za spáchané trestné činy u mladistvých?

Tresty jsou u mladistvých z mého pohledu postačující. Mění se škála různých činností, je zde nyní nový zákon č. 218/2003 Sb., který platí od ledna 2004. Dítě, které se dopustí trestného činu, musí počítat s tím, že tento skutek bude projednáván před soudem pro mládež. Dříve to bylo pouze před Policií ČR. Na základě OSZ je vyvoláno jednání. Dříve nebyla věc kvalitně prošetřena, dnes

je na to kladen větší důraz, takže už i práce PČR je kvalitnější. Změnil se celý systém, dle kterého je mnohem větší škála možností trestu, například alternativního. Bylo by třeba také sankcionovat rodiče, aby si uvědomili svoji zodpovědnost. Dále spatřuji chybu i v tom, že někdy mladiství dostávají tresty nižší než děti do 15 let. Dalším velkým problémem je také projednávání TČ mládeže u soudů. Tato jednání jsou pomalá, soudy vynášejí rozsudky dlouhou dobu po spáchání trestného činu. Je pravdou, že v současné době se tato situace v Liberci trochu zlepšuje. Soudkyně, která má tuto problematiku na starosti, je velmi produktivní.

Na závěr mohu říci, že zákon č. 218/2003 Sb. je pro práci kurátorů vcelku vyhovující.

8) Měla by se snížit trestní zodpovědnost mladistvých? Jestliže ano, uveďte věkovou hranici?

Samostatné snížení trestní zodpovědnosti nepomůže. Není potřeba snižovat věkovou hranici, ale potřebujeme více zařízení pro děti páchající závažnou TČ. Dále by byla potřeba, aby soudy rozhodly o výši trestu v co nejkratší době po spáchání TČ. Velmi důležitá je spolupráce rodiny.

9) Má prevence význam ve snižování kriminality mládeže?

Prevence má určité velký význam. Mladiství by se měli více zapojovat do volnočasových aktivit.

10) V čem by měla účinná prevence mládeže spočívat?

Dlouhodobé, systémové programy pro děti a mládež jsou nejlepší prevencí.

C) K-centrum Liberec

1) Vzrostla podle Vás kriminalita mládeže na Liberecku od roku 1989?

Na tuto otázku nemohu odpovědět. Dobu před rokem 1989 si nepamatuji. K-centrum je také v provozu krátkou dobu, takže zde žádné statistiky nevedeme. Trestnou činností se zde nezabýváme.

2) Jaké trestné činnosti se podle vás nejvíce dopouští mládež na Liberecku?

Osobně si myslím, že se jedná o krádeže.

3) Jaké jsou hlavní příčiny kriminality mládeže?

Hlavní příčinu kriminality spatřuji ve špatné funkci rodiny. K dalším příčinám rozhodně patří i experimentování s drogami. Mladí lidé se snaží začlenit mezi své vrstevníky, kteří drogy už berou a neuvědomují si, že se dostávají do koloběhu. Závislost na droze a získání finančních prostředků na zakoupení drogy vedou k zadlužení a krádežím.

4) Mají na kriminalitu mládeže vliv drogy?

Droga se u mladého člověka stává prioritou a proto začíná krást, aby si ji mohl opatřit. Tomu obětuje vše, co má. Droga ovlivňuje i jeho chování, pod vlivem drog se stává více sebejistý a ztrácí strach, že bude při krádeži dopaden.

5) Jakou roli hraje u mladistvých rodina?

Rodina podle mě hraje velkou roli. Dobře fungující rodina svým dětem pomáhá při jejich problémech. I 15-18 letí mladí lidé potřebují sounáležitost a pomoc maminky nebo otce při nesnázích. Dobrá rodina umožňuje dítěti se rozhodnout pro správnou cestu. Velkou roli zde má určitě maminka, která umí dát více citu a porozumění.

6) Spatřujete posun ve vztazích v rodině?

Dle mých pracovních zkušeností mohu potvrdit, že je velký posun ve vztazích v rodině u mládeže, která bere drogy. Rodiče jsou v současné době mnohem více svým dětem ochotni pomoci s odvykáním od drog. Nebojí se s dětmi o tomto problému mluvit a snažit se najít společnou cestu, jak se drogy zbavit. Dříve rodiče brali takové děti jako černé ovce rodiny, styděli se za ně. V dnešní době tomu už v mnoha rodinách není. Dítě berou jako nemocné a snaží se mu za odborné asistence odborníků pomoci, což je dle mého názoru velký pozitivní posun v rodinných vztazích.

7) Je postačující výše trestů za spáchané trestné činy u mladistvých?

Myslím si že škála trestů by měla být větší, a hlavně by tresty měly být vykonané. Dle mého názoru je pro dítě, které páchá opakovaně TČ, nepostačující, když je umístěno jenom do diagnostického ústavu.

8) Měla by se snížit trestní zodpovědnost mladistvých? Jestliže ano, uveďte věkovou hranici?

Byla bych pro snížení trestní odpovědnosti u mladistvých o 1 nebo 2 roky, protože brutalita TČ dětí se zvyšuje a děti ve 14 nebo i ve 13 letech si jsou vědomy, čeho se dopouštějí. A dnes není možnost tyto děti adekvátně potrestat dle zákona.

9) Má prevence význam ve snižování kriminality mládeže?

Prevence má rozhodně velký význam ve snižování kriminality mládeže. Mladí lidé by měli být více informováni o různých problémech jak s drogami tak i s problémy, které nastávají, když spáchají TČ.

10) V čem by měla účinná prevence mládeže spočívat?

Účinná prevence by měla být ve školách a to prostřednictvím různých programů – besedy s lidmi, kteří byli závislí na drogách, filmy, besedy s příslušníky policie ČR, lepší komunikace s kantory. Dále prevence by mohla probíhat v klubech pro mládež formou různých programů a besed. Mladí lidé přijímají tyto informace zde lépe než od rodičů.

K nejdůležitější prevenci rozhodně také patří dobrá komunikace s mládeží na školách i v rodinách.

Dobrou prevencí by bylo možná i stejné oblečení na školách. Žáci by si byli rovni. Nebyl by mezi nimi vidět rozdíl v sociálním zařazení.

D) Policie České republiky, Okresní ředitelství, Služba kriminální policie a vyšetřování, Liberec

1) Vzrostla podle Vás kriminalita mládeže na Liberecku od roku 1989?

Ano. Je to způsobeno špatným využitím volného času. Dále jsou v současné době horší sociální podmínky některých rodin, než tomu bylo před rokem 1989. A děti ze sociálně slabších rodin také chtějí mít značkové věci. A proto se dopouští krádeží. Dále jsou na děti kladeny větší nároky, které nejsou schopny zvládnout. Svoji sebedůvěru si pak zvyšují pácháním TČ, za což jsou v partách kladně hodnoceny. V současné době se také děti a mládež více toulá. Má mnohem větší volnost, než tomu bylo dříve.

2) Jaké trestné činnosti se podle vás nejvíce dopouští mládež na Liberecku?

Pokud se jedná o rómskou mládež, jde především o loupežná přepadení a krádeže mobilních telefonů. U ostatní mládeže jde především na Liberecku o vloupání do vozidel a běžné krádeže. Mezi trestné činy páchané mládeží nesmíme zapomenout také na násilné TČ. Jde o vyhrožování nebo přepadení, kdy si mladý člověk vytipuje slabší osobu a poté ji přepadne a oloupí.

3) Jaké jsou hlavní příčiny kriminality mládeže?

Hlavní příčinu spatřuji ve špatné výchově v rodině. Rodiče mají málo času na děti, málo s dětmi komunikují. Děti se nemají komu svěřit se svými problémy, ale ani radostmi. Navazují tyto kontakty se členy problémových skupin.

Další příčinou je určitě také špatný přístup učitelů ve školách, žáci nemají respekt k vyučujícímu. Chybí výchova k úctě ke starším, k osobnostem. Ve školách dochází k šikaně, děti jsou svědky, že není hájeno právo. Šikana je jen zřídka potrestána ze strany kantorů. Proto agresivnější děti této situace zneužívají a nebojí se páchat TČ, což je bráno v jejich dalším životě jako norma.

4) Mají na kriminalitu mládeže vliv drogy?

Drogy rozhodně na páčání TČ mají vliv. Drogy mladé lidi uvolňují a ty pak nemají takové zábrany. Pokud jsou závislí na drogách, musí si opatřit finanční prostředky na zakoupení drog. Finanční prostředky si zajišťuje páčáním TČ jako jsou krádeže. Mládež ale většinou na drogách ještě není závislá. V tomto věku se s drogou spíše experimentuje, ale soustavnějším užíváním vzniká návyk.

5) Jakou roli hraje u mladistvých rodina?

Rodina hraje velkou roli. Kde je rodina funkční, děti nemají výchovné problémy. V dnešní době problémové děti nejsou jenom ze sociálně slabých rodin. Jedná se i o rodiny velmi dobře finančně situované. Rodiče neumí s dětmi komunikovat. Vše jim zařídí. Při výchovných problémech se snaží vše za děti vyřešit. Nechtějí, aby měli ostudu před známými a tak děti za jejich přestupky netrestají. A děti jsou přesvědčeny, že si mohou dělat, co chtějí a nic se jim nestane. Často kradou z nudy. Děti nejsou připraveny na samostatný život. Svoje problémy řeší braním drog, požíváním alkoholu apod.

6) Spatřujete posun ve vztazích v rodině?

Posun ve vztazích v rodinách nespátřuji, vztahy v mnohých rodinách jsou dle mého mínění na horší úrovni, než tomu bylo před rokem 1989. V dnešní době rodiče podporují volnější výchovu, děti mají mnohem více volného času než tomu bylo dříve. Rodiče nemají přehled o volném času dětí, protože jsou v práci a děti nemají pravidelnou zájmovou činnost, jak tomu bylo dříve. Je to způsobeno tím, že některé rodiny nemají takové finanční prostředky, aby tyto kroužky mohly hradit, což rozhodně není dobře.

7) Je postačující výše trestů za spáchané trestné činy u mladistvých?

Celkově jsou tresty nízké. Dětem do 15 let nejsou ukládány tresty žádné. Kdyby byly dávány, zabránilo by se pravděpodobně dalším přestupkům. Při recidivě se přiklání k vyšším trestům. Při prvním porušení zákona je mírnější trest dostačující, při recidivitě by měl následovat přísnější. Nedostatky jsou také v zákoně č. 218/2003 Sb., kde je velkým problémem při

naší práci místní příslušnost. Spis se musí do 48 hodin zaslat do trvalého bydliště mladistvého pachatele a ne na místo, kde byla trestná činnost spáchána. Policisté mají s vyřizováním spisu hodně zbytečných administrativních úkonů, které je zdržují od vyšetřování. Mladí pachatelé jsou trestáni až po delší době po spáchání TČ, což nemá správný účinek.

8) Měla by se snížit trestní zodpovědnost mladistvých? Jestliže ano, uveďte věkovou hranici?

Trestní odpovědnost mladistvých by se měla snížit, alespoň na 14 let. Trestní činnost mladistvých do 15 let se zvyšuje a stoupá i brutalita těchto činů. U této věkové skupiny neexistuje žádný adekvátní trest za spáchání brutálního TČ, což rozhodně není správné.

9) Má prevence význam ve snižování kriminality mládeže?

Prevence má velký vliv na snížení trestné činnosti mládeže. Při účelném využití volného času nebudou mít děti čas na páchaní TČ.

10) V čem by měla účinná prevence mládeže spočívat?

Ve školách by se měly pořádat různé besedy o drogách a důsledcích páchaní TČ. Školy by se měly snažit o snížení kriminality prostřednictvím různých aktivit. Dalším důležitým článkem prevence je rozhodně rodina a její způsob výchovy. Nesmíme zapomínat také na stát, který by měl dbát o zřizování dětských hřišť, různých zájmových kroužků, které by měl dotovat, aby se mohly účastnit i děti ze sociálně slabších rodin.

E) Výchovný ústav, dětský domov se školou, střední škola, základní škola a školní jídelna v Chrastavě

1) Vzrostla podle Vás kriminalita mládeže na Liberecku od roku 1989?

Kriminalita mládeže v dnešní době je podle mého srovnatelná s kriminalitou mládeže před rokem 1989. Pokud kriminalita mládeže vzrostla, tak jenom minimálně. Pro její zjištění jsou v dnešní době stanoveny jiné parametry než dříve.

2) Jaké trestné činnosti se podle vás nejvíce dopouští mládež na Liberecku?

Liberec nepatří mezi okresy s nejvyšším počtem kriminality. Na Liberecku se mládež nejvíce dopouští krádeží aut a ve značné míře užívá drogy. Násilné činy a loupeže nejsou ve velkém počtu.

3) Jaké jsou hlavní příčiny kriminality mládeže?

Hlavní příčiny kriminality spatřuji ve špatné rodině, ve špatné výchově. Jsou rodiny, které fungují dobře a jejich děti prospívají dobře i v osobním životě. Dále jsou rodiny, které děti ujišťují o tom, že si mohou dělat co chtějí, že jejich prohřešky nebudou nikdy potrestány. Poté při spáchání jakéhokoli přestupku se rodiče snaží za dítě vše vyřešit. Terorizují své okolí, kantory, stěžují si zleva a zprava a bohužel se svého domůžou. Děti si pak myslí, že mají právo na všechno, ale povinnosti žádné. Po roce 1989 je dalším negativním faktorem v naší republice i to, že děti mohou prostřednictvím filmů, televize, videa vidět brutalitu, což si některé děti ve svém věku převezmou jako určitou normu chování v dalším svém životě a přejímají to jako něco přirozeného, správného a správného.

4) Mají na kriminalitu mládeže vliv drogy?

Drogy mají na kriminalitu mládeže velmi významný vliv. Mladí lidé k zakoupení drog potřebují finanční prostředky. Aby si je mohli koupit, dopouštějí se různých krádeží. V našem zařízení se užívání drog trestá například zákazem vycházek apod. Při příchodu z vycházky je provedena důkladná prohlídka chovance, zda nemá u sebe drogy. Prohlížejí se i balíčky, které dostávají.

5) Jakou roli hraje u mladistvých rodina?

Úloha rodiny v životě mladých lidí je velmi důležitá. Mohu říci, že většina rodin v našem státě se o děti stará vzorně. Ale některé rodiny o děti nemají zájem, děti mají volnost a nejedná se jenom o rodiny sociálně slabé. Velká chyba je ve vyplácení soc. dávek, přídavků na děti. Myslím, že rodina, která se o dítě – děti nestará, by tyto přídavky neměla dostávat vůbec. Jsou takové rodiny, kde mají větší počet dětí pouze proto, aby dostaly tyto přídavky.

Přitom se o děti se nestarají a tyto finanční prostředky investují do alkoholu, drog, což rozhodně není účelem těchto dávek.

V našem ústavu je většina našich chovanců ze slabších sociálních rodin, nebo z rozvedených rodin. Matky ve výchově svých dětí chybují. Děti rozmazlují, my jim říkáme „mamánkové“. Všechno dětem odpouští, děti neznají tresty a myslí si, že si mohou vše dovolit. Matky často střídají partnery, takže v životě dítěte chybí mužský vzor. Děti postrádají mužský vzor i ve školství. Kantorů je velmi málo, protože se jedná o povolání, které není finančně dostatečně ohodnoceno. Dle mého názoru platy vysokoškolských učitelů patří na konec žebříčku platů ostatních vysokoškolsky vzdělaných lidí.

Dále chybí zájmové kroužky, dnes jsou všechny za peníze a tyto rodiny na to nemají. Tudíž v sociálně slabších rodinách jsou děti bezprizorní a svůj volný čas vyplňují lumpárnami, následně i trestnými činy. Proto výchova v těchto rodinách je na špatné úrovni. Sami rodiče se kolikrát dopouštějí TČ. Takže děti toto berou jako životní normu.

6) Spatřujete posun ve vztazích v rodině?

Posun ve vztazích dnešních rodin vidím v liberálnějším vztahu jak v oblasti sexuality, tak ve střídání partnerů. Tím vzniká větší počet nemanželských dětí, kde není citový vztah rodičů dobře vymezený. Je zvýšená rozvodovost. Dítě je vychováváno v nestandardní rodině. Děti z těchto rodin jsou hůře vedeny k základním lidským hodnotám, neznají vzdor, což je v jejich výchově špatné, protože nemusí snažit vlastním přičiněním, něčeho dosáhnout. Rodič jim vše zařídí. Nemají žádné povinnosti. Děti z rozvrácených rodin, nebo které jsou vychovávány jen matkou, jsou často ochuzeni v tom, že jim chybí vztah k druhému pohlaví. Další faktor je věk nového partnera rozvedeného rodiče. Dnes už není neobvyklé, že matky mají o mnoho let mladší partnery, kolikrát ve věku svého dítěte, což samozřejmě nevede k ničemu dobrému. Ve správně fungující rodině se dítě vede k tomu, že se určité věci nedělají, což v nefungujících rodinách není. Dítě nezná, co nemá dělat.

7) Je postačující výše trestů za spáchané trestné činy u mladistvých?

To není otázka trestů, ale postih, který musí splnit několik základních podmínek, které trest neplní. Postih má být v první řadě odrazující – to

znamená, nesmím to příště dělat, protože se mi to nevyplatí. Pak má být výchovný a za třetí rychlý. Ani jednu z těchto podmínek nevidím jako dokonalou v současné době. Musí se udělat pořádek v resortu, musí být stanoveny velmi přísné lhůty a institut k okamžitému řešení problému mladistvých ve zkráceném řízení. Na papíře to všechno je, ale v praxi to nefunguje. Všude ve správě chybí osobní odpovědnost za vykonanou práci. Úředníci nejsou postihováni za nekvalitní práci nebo nedodržování stanovených lhůt. Z vlastní praxe mohu třeba uvést, že chlapec, který před dvěma lety přepadl občana, do dnešní doby za to nebyl potrestán. Během těch dvou let se dopustil dalších dvaceti loupežných přepadení. A do současné doby pořád nemá ustanovenou ústavní výchovu. Kdyby naše státní správa fungovala jako v jiných civilizovaných zemích, jsem přesvědčen, že by kriminalita mládeže klesla o třetinu.

Tresty nejsou rozhodně vysoké. Například za 5 loupežných násilných přepadení dostane několik měsíců, nebo dokonce veřejně prospěšné práce. U prvotrestaných by měl trest být symbolický s upozorněním, ale musí nastat rychle. Není možné běžnou krádež vyšetřovat rok a půl. Nejdůležitějším faktorem u trestu je včasnost, účinnost a také vymahatelnost.

8) Měla by se snížit trestní zodpovědnost mladistvých? Jestliže ano, uveďte věkovou hranici?

Nejsem zastáncem snížení věkové hranice mladistvých. V současné době nedovedeme řešit kriminalitu patnáctiletých. Nedovedu si představit, že bychom měli řešit kriminalitu čtrnáctiletých. Přibyla by nám do tohoto zmatku další hromada problémů, které neumíme zvládnout. To je první rovina. Až zjistíme, že jsem vyšetřili, potrestali a zmonitorovali trestnou činnost všech patnáctiletých z právního hlediska, pak budu první, kdo se bude hlásit o potrestání čtrnáctiletých. Jsem pro to, aby děti do 15 let byly umisťovány ve zvláštních zařízeních, jako je třeba naše. Kde je vlastně také podobný režim jako ve vězení. Dále bych zpřísnil úteky dětí z ústavů. Třeba třikrát utečeš a budeš zařazen do přísnějšího zařízení.

9) Má prevence význam ve snižování kriminality mládeže?

Já si myslím, že prevence má kardinální význam. Kdyby opravdu fungovala, věřím, že by kriminalita celkově klesla.

10) V čem by měla účinná prevence mládeže spočívat?

Účinná prevence spočívá hlavně v rodině, ve škole, ve společnosti. Společnost by se hlavně měla chovat tak, aby bylo zřetelné v jejím chování a konání, že vlastně špatné věci škodí společnosti a že je to nemravné. Všichni představitelé státu, ale i státní správy by měli jít osobním příkladem. Osobní příklad je nezaměnitelný a všichni představitelé státu a pracovníci státní správy by se měli chovat mravně, pokud to tak není, je to barbarské. Každý člověk v této společnosti by si měl uvědomit, že jeho selhání poškodí nejen jeho, ale také jeho rodinu

Počet výskytu sociálně patologických jevů, které škola řešila

Sociálně patologický jev	počet
Drogová závislost	hašiš 0%
	extáze 3%
	pervitin 22%
	toluen 28%
	marihuana 78%
	heroin 6%
Alkohol	86%
Kouření	100%
Kriminalita a delikvence	100%
Virtuální drogy (počítač, televize, video)	0%
Patologické hráčství (gambling)	0%
Záškoláctví	75%
Šikanování	25%
Vandalismus	6%
Násilné chování	19%

Prevence sociálně patologických jevů

	komentář
Vzdělávání	
Školní metodik prevence	Mgr. Kamila Lacmanová, Jana Daníčková
Výchova ke zdravému životnímu stylu	Průběžně ve všech vyučovaných předmětech.
Preventivní výchova ve výuce jednotlivých předmětů	OV, P5, TV, VV, na úseku výchovy využití VHS, DVD, TV.
Formy a metody působení na žáky, které se zaměřují na osobnostní rozvoj a sociální chování	Diskuse, besedy, dotazníky, spolupráce s rodiči a kurátory.
Organizace prevence	
Využití volného času žáků	Kroužky, sportovní akce, kulturní akce, dennodenně připravovaný program s vychovateli.
Průběžné sledování podmínek a situace ve škole z hlediska rizik výskytu sociálně patologických jevů	Po návratu z dovolenek – testy na alkohol a návykové látky, rozhovory s chlapci.
Uplatňování forem a metod umožňující včasné zachycení ohrožených dětí	Diskuse, besedy, individuální rozhovory, návštěva K centra.
Poradenská služba školního metodika prevence	ano
Poradenská služba výchovného poradce	ano
Vybavení školy odbornými a metodickými materiály a dalšími pomůckami	VHS, DVD, odborné časopisy, knihy, plakáty, letáky, brožury
Školní řád (obsahuje zákaz nošení, držení, distribuci a zneužívání návykových látek v areálu školy a odpovídající sankce)	ano
Akce školy pro žáky k prevenci sociálně patologických jevů	besedy, návštěva K centra ¹⁹

¹⁹ http://www.volny.cz/vudds-chrastava/Vyrocní_zprava0607.htm

3.6 Vyhodnocení

V této části bakalářské práce bude vyhodnocení odpovědí vybraných specialistů, vyhodnocení grafů a také výše uvedených předpokladů.

3.6.1 Vyhodnocení odpovědí

Otázka č. 1) Vzrostla podle Vás kriminalita mládeže na Liberecku od roku 1989?

Tři dotazovaní (PČP, OKČ, PČR) shodně uvedli, že kriminalita na Liberecku od roku 1989 vzrostla, čtvrtý dotazovaný (VÚ) uvedl, že kriminalita v současnosti je srovnatelná s dobou před rokem 1989. Poslední dotazovaný (K C) uvedl, že toto nemůže posoudit, protože před rokem 1989 nežil. Mezi příčiny nárůstu kriminality mládeže vidí jednak v špatném řádu rodiny (PČP), dále ve špatném využití volného času (PČR), zhoršených sociálních podmínkách, ve větší volnosti dětí, a také v tom, že ve školách jsou na mládež kladeny velké nároky, které není schopna zvládnout a svoji sebedůvěru získává při páchaní TČ (PČR).

„Dle názoru autorky, kriminalita mládeže vzrostla, mladí lidé mají dnes mnohem více volného času, který využívají ve společnosti různých part. Svoji sounáležitost v partě vlastně získávají tím, že se spoluúčastní s ostatními různých krádežích a nebo páchaní jiné TČ. Je pravdou, že větší část naší mládeže ale TČ nepáchá.“

Otázka č. 2) Jaké trestné činnosti se podle vás nejvíce dopouští mládež na Liberecku?

Všech pět dotazovaných (PČP, OKČ, KC, PČR, VÚ) se shodlo, že se jedná o krádeže. Další druhy TČ byly loupeže, pohlavní zneužívání, vyhrožování a přepadení (PČR)

„Krádeže rozhodně patří k nejvíce páchané TČ na Liberecku. Zejména se jedná o vykrádání aut. Tento předpoklad bude potvrzen níže u předpokladu č. 4. Grafy za roky 2005 – 2007 nás budou přesně informovat jaká TČ je na Liberecku páchána.“

Otázka č. 3) Jaké jsou hlavní příčiny kriminality mládeže?

Jako hlavní příčinu kriminality mládeže všichni (PČP, OKČ, KC, PČR, VÚ) shodně uvádějí špatnou funkčnost rodiny. Dále drogy a příslušnost k rizikovým skupinám.

„K hlavním příčinám kriminality patří rozhodně špatná komunikace v rodinách, děti nemají možnost se svěřit se svými starostmi. V rozvedených rodinách jsou na tom matky živitelky finančně špatně, proto pracují přesčas a nemají prostor pro výchovu dětí. Děti z rozvrácených rodin nemají možnost si pořídit značkové věci jako jejich vrstevníci. Volný čas dětí by měl být využit různými ZÚ. Autorka z vlastní zkušenosti vím, že je v dnešní době složité mládeži tj. od 15-18 let obtížné zajistit nějaký zájmový kroužek. Když bylo její starší dceři 15 let, přestěhovali se do Liberce a dcera měla velkou iniciativu přihlásit se do ZÚ. Toto bylo velmi obtížné. Pro tuto věkovou skupinu už nejsou zřizovány zájmové kroužky. Ona byla zvyklá na základní škole navštěvovat asi 4 ZÚ a najednou neměla nic. Nakonec se přihlásila do karate. Takže měla svůj volný čas alespoň trochu vyplň.“

Autorka vidí jako další příčinu kriminality i v tom, že děti a mládež mají v současné době možnost už od dětství sledovat filmy zaměřené na brutalitu. Ve filmech je potlačována úcta k životu, děti vidí během jednoho filmu smrt, někdy i několika lidí najednou, což určitě není vhodné. Sami si pak neuvědomují, že se jedná pouze o film a zabití berou jako samozřejmost. Někteří mladí vrazi uvádějí, že chtěli vyzkoušet, jak vypadá člověk, když umře, popřípadě jak se chová, když ho mučí. Což potvrzuje to, že opravdu brutalita ve filmech není vhodná. Ve filmech by měla být spíše zdůrazňována sounáležitost partnerů, rodičů a dětí, láska, úcta k rodičům, starším lidem.“

Otázka č. 4) Mají na kriminalitu mládeže vliv drogy?

Všichni dotazovaní (PČP, OKČ, KC, PČR, VÚ) uvedli, že drogy mají na kriminalitu mládeže velký negativní vliv. Mladí lidé se dostávají do neustálého koloběhu, kdy si na drogu navyknou. Na zakoupení drogy poté potřebují nemalé finanční prostředky, které si opatřují krádežemi. A droga jim také pomáhá se více uvolnit a při krádežích jsou více sebejistí.

„Drogy mají negativní vliv na vývoj dětí a patří mezi hlavní příčiny páčání trestné činnosti mládeže. Bohužel jsou drogy v dnešní době dobře dostupné a mládež je bere jako samozřejmost. Je přesvědčena, že drogy jim v jejich životě pomáhají překonávat únavu, problémy a zlepšují náladu. Neuvědomují si a asi jsou málo informováni o tom, že droga je pro jejich organizmus nebezpečná a to i marihuana. Informovanost je velmi důležitá. Autorka se poprvé setkala s narkomany, když jí bylo 19 let. V té době pracovala na Okresním soudu v Liberci. Zde viděla obžalovaného, který užíval drogy 10 let. A pohled na lidskou trosku, která nemohla ani sedět, na ní zapůsobil velmi silně a odpudivě, a proto i z tohoto důvodu by drogy nikdy nebrala.“

Otázka č. 5) Jakou roli hraje u mladistvých rodina?

Všichni (PČP, OKČ, KC, PČR, VÚ) se shodli, že rodina hraje ve výchově mladistvých velkou roli. Dobře fungující rodina mladým lidem pomáhá řešit jejich problémy a vede mladé lidi správným směrem, a i když nastane nějaký výchovný problém, většinou ho včas vyřeší.

V dnešní době jsou v některých v rodinách velké komunikační problémy. Každé dítě potřebuje vycítit sounáležitost s ostatními členy rodiny. Když tomu tak není, hledá náležitost v negativních partách, a začíná páchat TČ.

„Kvalitní rodina je opravdu základ dobrého státu. A proto by se měl každý stát snažit o dobré fungování rodiny a podporovat zdravý vývoj dětí a rodin různými programy.“

Otázka č. 6) Spatřujete posun ve vztazích v rodině?

Ve 4 případech (PČP, OKČ, PČR, VÚ) se shodli, že pozitivní posun ve vztazích v rodinách není, nebo jen nepatrný. Negativní posun spatřují v liberálnějším vztahu jak v oblasti sexuality, tak i ve střídání partnerů (VÚ).

Zajímavým zjištěním z podaných odpovědí bylo od pracovnice z K-centra, která uvedla, že v současné době vidí velký posun ve vztazích v rodině, kde mají problém s drogami. Rodina už nebere drogově závislé dítě, jako černou ovci, ale naopak se mu snaží pomoci, což dříve nebylo.

„Autorka velký posun ve vztazích v rodině nespatřuje. I když v poslední době pozoruje u rodin s malými dětmi snahu o lepší komunikaci. Rodiče se snaží dětem více věnovat. Přispívá k tomu rozhodně i delší doba rodičovské

dovolené. V tomto období má matka lepší vliv na rozvoj dítěte, když je s ním osobně doma, prohlubuje se mezi nimi pevnější citová vazba, což je správné. Dále mají dnes matky na rodičovské dovolené větší možnost navštěvovat společně s dětmi různé aktivity. Matky přijdou do kontaktu s dalšími maminkami a získávají nové známé a děti se zde učí určitému režimu, soustředění na určitou činnost a také být v kolektivu se svými vrstevníky. Dítě má možnost více rozvíjet svoje schopnosti a dovednosti, což přispívá k jeho zdravému rozvoji. Je to důležité i pro jeho další život.

Pro rodiny, kde už vznikl nějaký výchovný problém s jejich dítětem, je v současné době více možností, jak tyto problémy řešit s pomocí odborníků. Existují různá střediska výchovné péče, kde mají děti možnost jak ambulantní péče tak i internátního pobytu, za dozoru specialistů. Dále i kurátoři a probační pracovníci spolupracují s dětmi na velmi dobré úrovni. K lepším vztahům v rodinách přispívají rozhodně i soukromé praxe psychologů a dalších státních i nestátních organizací“

Otázka č. 7) Je postačující výše trestů za spáchané trestné činy u mladistvých?

V této otázce se dotazovaní rozcházejí. 2x se výše trestů zdá nepostačující (PČR, KC), 1x tresty postačují (OKČ). Dalším zajímavý názor má i pan ředitel z ÚD, který tvrdí, že je u nás nefunkčnost výkonné složky trestu, tresty jsou vynášeny až po dlouhé době po spáchání TČ, což nemá správný účinek na mladistvé. Tresty jsou nízké, měly by se zvýšit. Trest má splňovat 3 podmínky a to – odrazující, výchovnou, a rychlost vynesení výše trestu. To v naší společnosti nefunguje. 1x (PČP) se nevyjádřil, že jeho úloha je pomoc řešit problém.

„Autorka se přiklání k přísnějším trestům, ale je pravdou, že by tyto tresty měly být ukládány v návaznosti na spáchaný TČ a ne až po několika měsících či letech. Je pravda, že někteří mladiství, kteří páchají TČ, si jsou vědomi, že dostanou velmi nízký trest nebo jenom nějaké napomenutí, a proto se dopouští TČ opakovaně. A zde by měl zákon být přísnější. Bylo by dobré, aby byli trestáni i děti mladší 15 let. Rozhodně není správné, když děti třeba v 10 letech šikanují, a to i brutálním způsobem, svoje vrstevníky. A v těchto případech by měl zákon i tyto děti trestat. Autorka je přesvědčena, že jejich

agresivita se v budoucnu ještě zvětší a když už od dětství nebudou vědět, že za svoje špatné chování nebudou potrestáni, v budoucnu toto provedou znovu. Tomu by se mělo zamezit. A přiměřený trest k věku dítěte, by měl určitě odstrašující účinek.“

Otázka č. 8) Měla by se snížit trestní zodpovědnost mladistvých? Jestliže ano, uveďte věkovou hranici?

2 x (OKČ, VÚ) se vyjádřili, že by se věková hranice neměla snižovat. Jako důvod uvedli, že např. dítě by mělo být potrestáno v každém věku za TČ, nerozhoduje v tom věk a za druhé, že máme velké problémy vyřešit trestnost patnáctiletých mladistvých, a teprve až toto zvládneme, můžeme uvažovat o snížení věkové hranice. 3 x (PČP, KC, PČR), že by se měla snížit o 1 rok. Jako důvod např. uvádějí větší brutalitu TČ dětí do 15 let, a v současné době neexistuje adekvátní trest za tyto brutální činy u věkové skupiny dětí do 15 let. „V dnešní době se už i děti do 15 let dopouštějí závažné TČ. Jejich činy jsou více brutální a asi by měl mít stát možnost toto potrestat. Autorka by byla pro snížení hranice alespoň na 14 let. I když je pravda, že by se snížením hranice o jeden rok asi nic moc nevyřešilo. Účinnější by bylo, kdyby dostávaly děti bez rozdílu věku, tresty, které by vykonávaly v zařízeních k tomu speciálně určených. Specialisté by se narušeným dětem věnovali po celý den, za určitého režimu. Což by problémovou mládež pomohlo lépe převychovat a ukázat jim správný směr v životě.“

Otázka č. 9) Má prevence význam ve snižování kriminality mládeže?

Všichni (PČP, OKČ, KC, PČR, VÚ) se shodli, že prevence má velký význam. Jsou přesvědčeni, že při kvalitní prevenci by došlo ke snížení kriminality mládeže.

„Určitě prevence má velký význam ve snížení TČ mládeže. Je důležitá a mělo by se jí věnovat více pozornosti.“

Otázka č. 10) V čem by měla účinná prevence mládeže spočívat?

2x (PČP, OKČ) se shodují, že by se mělo jednat o dlouhodobé preventivní programy zaměřené na dané téma.

1x (PČP)měla by se snažit o změnu postojů klienta, musí vědět, co chce v životě dosáhnout. Mělo by se jednat o programy, které jsou dostupné všem sociálním vrstvám ve společnosti. A měly by být sestavovány dle potřeb daného regionu.

3 x (KC, PCR, VÚ) by měla být ve školách prostřednictvím různých programů – besed, (přímo s mladými, kteří brali drogy, páchali TČ, aby popsali svoje osobní problémy s drogou nebo TČ, ale zároveň ukázali, že je možná náprava) filmů, fotografií atd.

Zajímavý názor má pan ředitel VÚ, který tvrdí, že důležitá prevence je v rodině, škole, společnosti. Představitelé státu, státních organizací by měli jít příkladem a chovat se mravně. Velmi důležitý je osobní příklad rodičů.

„Stát by měl více podporovat rodiny s dětmi. Umožnit rodičům, aby svoje děti mohli přihlásit už od dětství do zájmových útvarů. Dále ve školách pro děti, dle jejich věku, pořádat různé besedy zaměřené na drogy, TČ apod.“

3.6.2 Vyhodnocení grafů

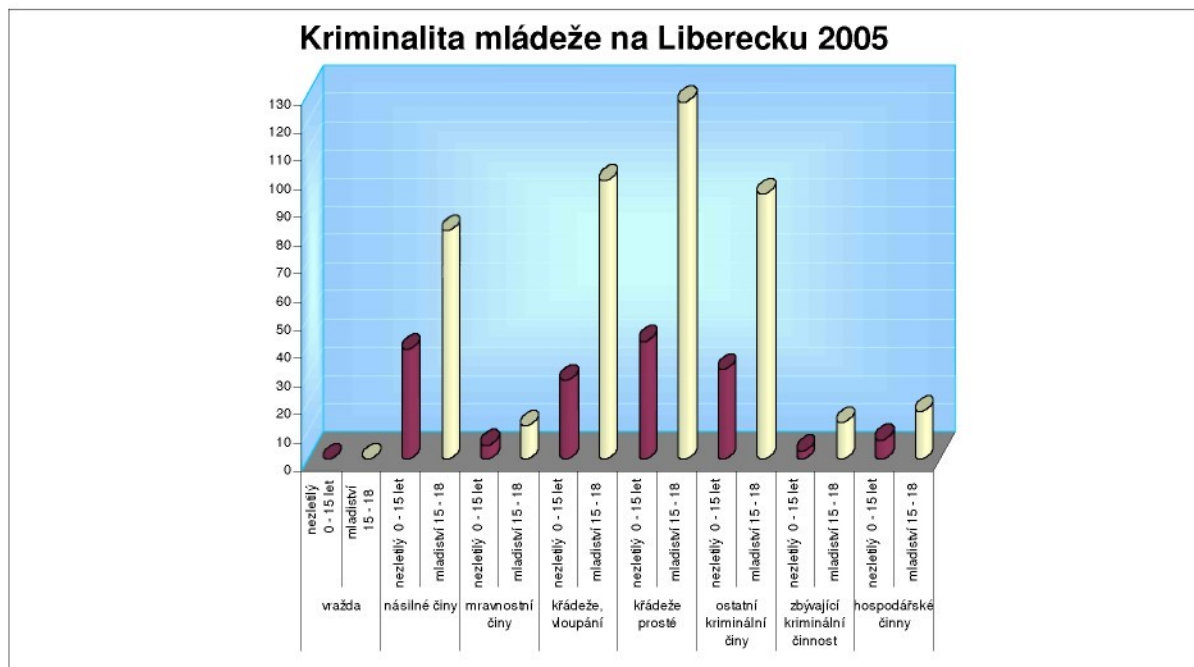
Analýza kriminality mládeže na Liberecku od 2005 do 2007

Analýza kriminality mládeže byla vyhodnocena z období 2005 – 2007.

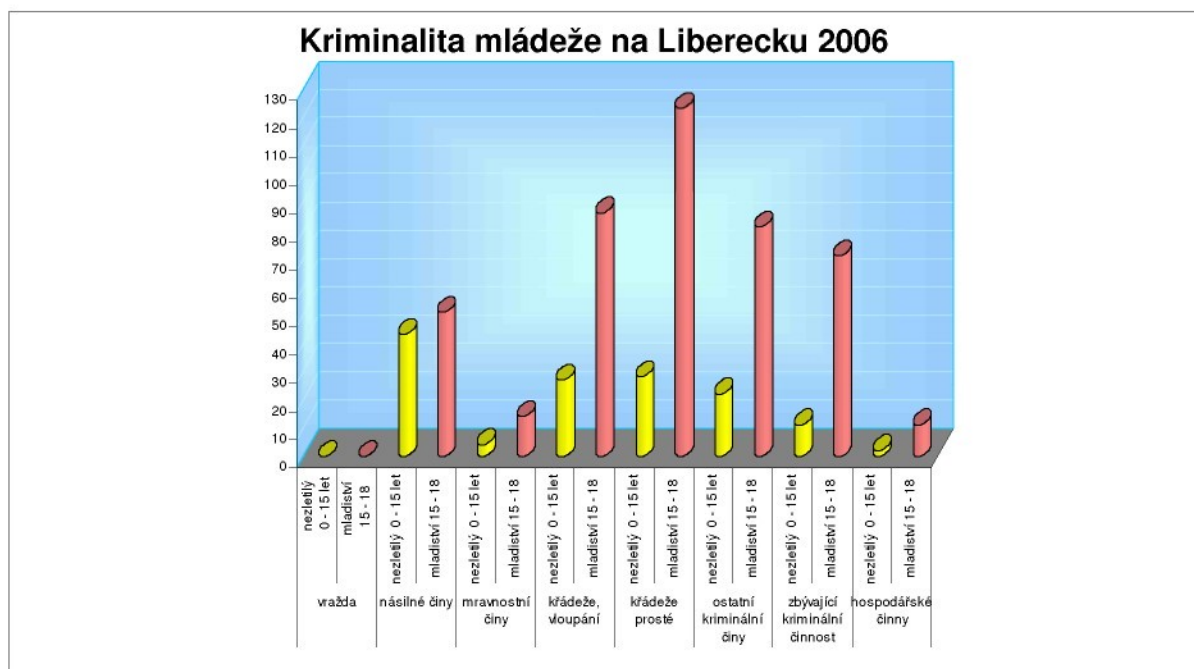
Na níže uvedených grafech je kriminalita mládeže rozdělena do tří let 2005, 2006, 2007. V každém roce je rozdělena na dvě skupiny a to skupinu nezletilých od 0 – 15 let, ta je v roce 2005 označena hnědou barvou, v roce 2006 žlutou barvou a v roce 2007 zelenou barvou. Druhá skupina mladistvů ve věku 15-18 let je v roce 2005 označena světle žlutou barvou, v roce 2006 hnědou barvou a v roce 2007 okrovou barvou. Dále je na každém grafu rozdělena kriminalita do osmi skupin a to vraždy, násilné činy, mravnostní činy, krádeže vloupáním, krádeže vlastní, majetkové činy, ostatní kriminální činy (sem např. patří dopravní nehody, ublížení z nedbalosti, poškozování věřitele, ohrožování pod vlivem návykových látek, opilství, týrání zvířat, šíření poplašné zprávy, zločinné spolčení, hanobení národa, podněcování k národnostní a rasové nenávisti apod.), zbývající kriminalita (sem patří nekalá soutěž, neoprávněné podnikání, zatajení věci, poškozování spotřebitele, pašování a krácení cla, neoprávněné užívání cizí věci, poškozování cizí věci

podvod proti sociálnímu zabezpečení a zdravotnímu pojištění, padělání a pozměnění veřejné listiny, neoprávněné užívání mot. vozidel atd.)

Graf č. 1 ²⁰

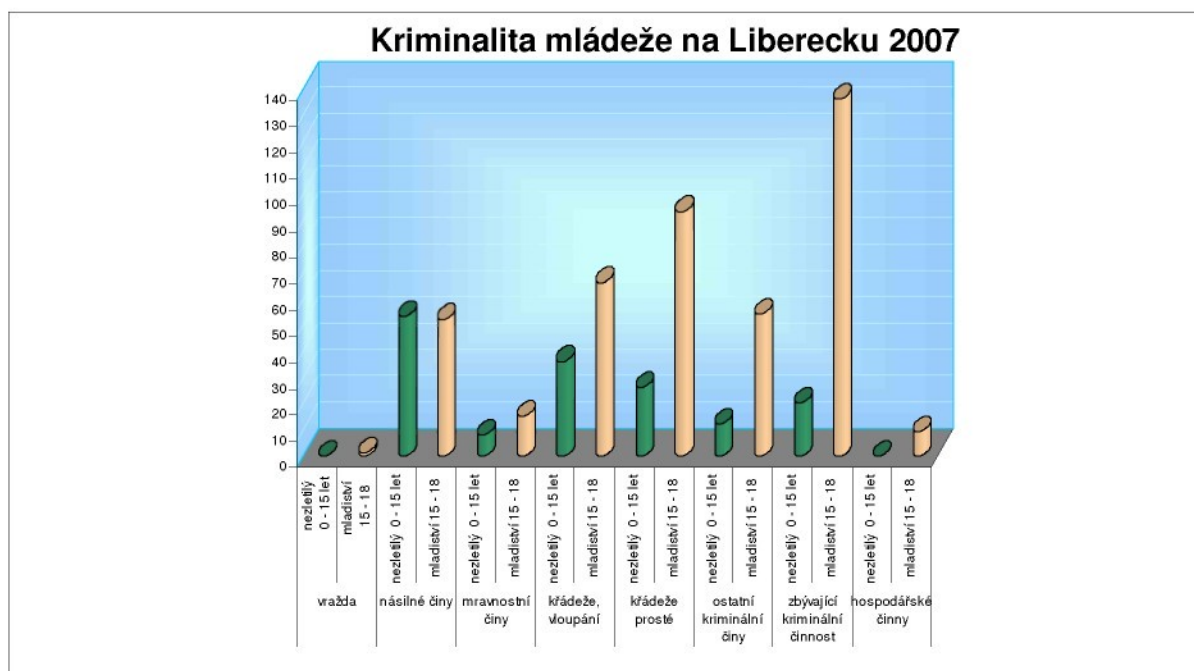

Graf č. 2 ²¹

²⁰ Příloha č. 3: Ministerstvo vnitra, statistiky kriminality na Liberecku 2005

²¹ Příloha č. 4: Ministerstvo vnitra, statistiky kriminality na Liberecku 2006

Graf č. 3.²²

Z výše uvedených grafů je patrné, že **mladiství** se dopouštěli v letech **2005 a 2006** opravdu nejvíce **krádeží**, v roce **2005** bylo spácháno mladistvími **celkem 127 skutků krádeží** a v roce **2006 123 skutků krádeží**, což byl opravdu jen malý pokles. Větší pokles byl zaznamenán v roce **2007**, kdy bylo řešeno **93 skutků krádeží**. V roce **2007** bylo spácháno **mladistvími** nejvíce skutků v kategorii **zbývající trestná činnost celkem 136 skutků**. U **nezletilých (věk 0-15 let)** je situace trochu jiná, zde bylo v roce **2005** nejvíce skutků také na **úseku krádeží prostých**, ale v následujících obdobích je situace jiná. V roce **2006** to bylo **43 skutků** v kategorii **násilné trestné činy** a v roce **2007** dokonce **53 skutků** ve stejné kategorii **násilné trestné činy**. To dokazuje, že nezletilí jsou více agresivní, a tudíž by bylo asi na místě více preventivních programů pro kategorii nezletilých, které by pomáhaly k zmírnění agresivity a naučily by nezletilé využívat pozitivně svůj volný čas. Rozhodně není pro společnost dobré, když mladiství se dopouštějí více násilné trestné činnosti.

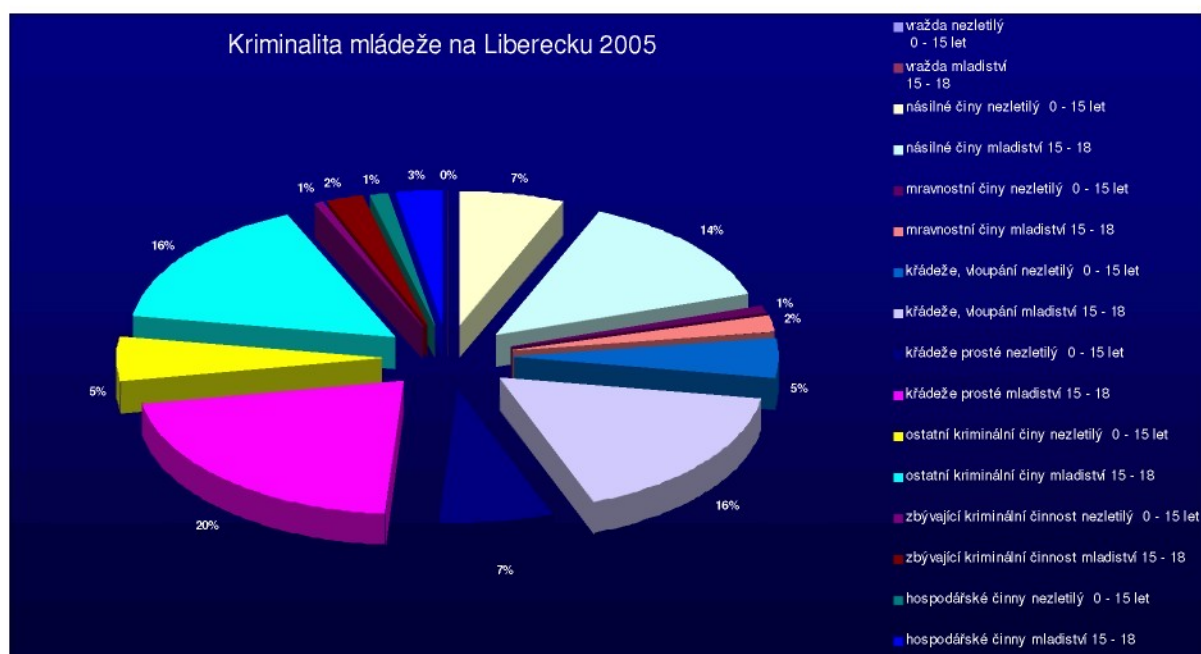
Snižování TČ nelze posuzovat jenom z počtu vykázaných skutků, musí se také přihlídnout k demografickému vývoji, např. k nižší porodnosti v období po „sametové revoluci“ tedy po roce 1989.

²² Příloha č.5: Ministerstvo vnitra, statistiky kriminality na Liberecku 2007

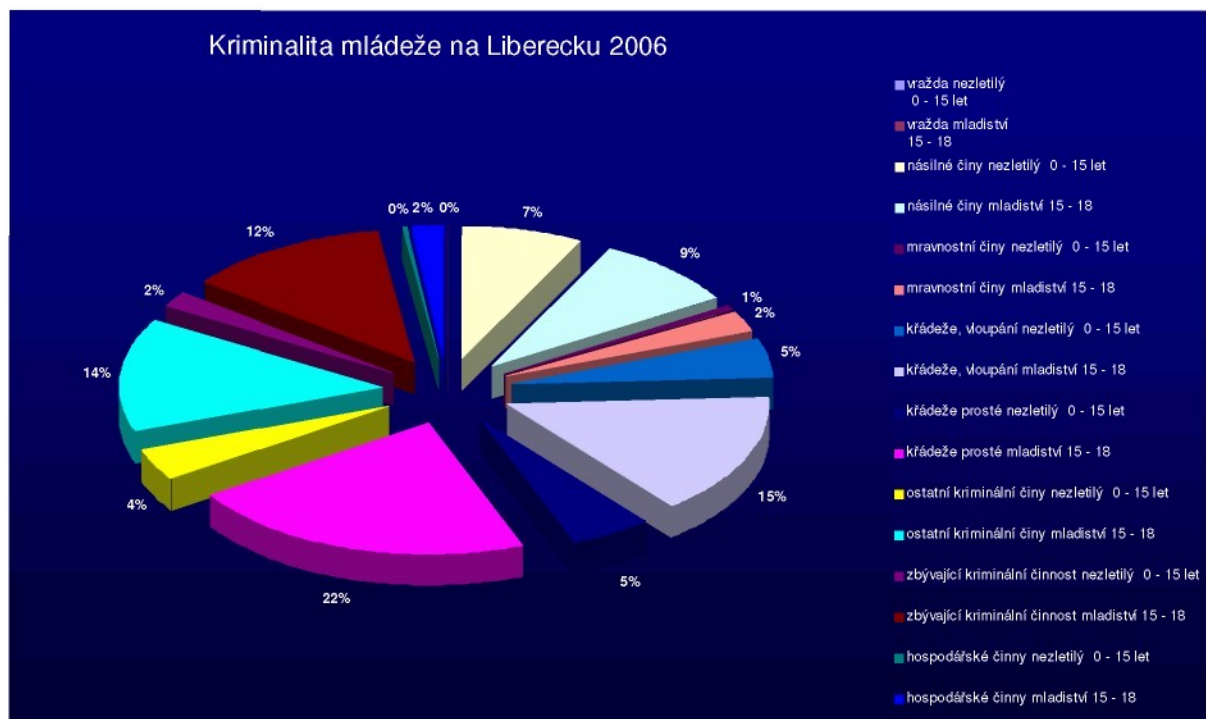
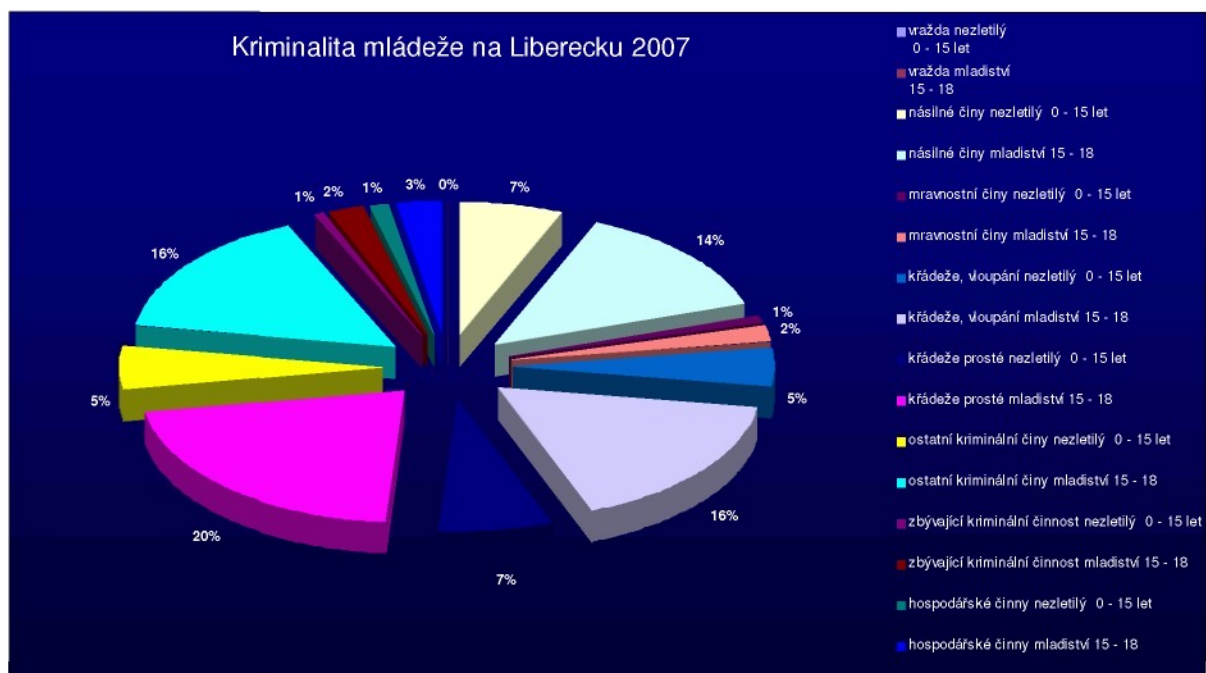
Procentuální vyjádření jednotlivých trestných skutků

Pro níže uvedené grafy je vzat celkový počet spáchaných trestných činů za určité období a graf ukazuje procentuální vyjádření určité skupiny trestných činů z celkového počtu spáchaných skutků dětí od 0-18 let. Dále jsou zde také rozděleny věkové hranice pachatelů, nezletilých od 0 – 15 let a mladistvých od 15-18 let za jeden rok. Trestná činnost je sledována v letech 2005, 2006 a 2007 na okrese Liberec. Dále je na každém grafu rozdělena kriminalita do osmi skupin a to vraždy, násilné činy, mravnostní činy, krádeže vloupáním, krádeže vlastní, majetkové činy, ostatní kriminální činy (sem např. patří dopravní nehody, ublížení z nedbalosti, poškozování věřitele, ohrožování pod vlivem návykových látek, opilství, týrání zvířat, šíření poplašné zprávy, zločinné spolčení, hanobení národa, podněcování k národnostní a rasové nenávisti apod.), zbývající kriminalita (sem patří nekalá soutěž, neoprávněné podnikání, zatajení věci, poškozování spotřebitele, pašování a krácení cla, neoprávněné užívání cizí věci, poškozování cizí věci, podvod proti sociálnímu zabezpečení a zdravotnímu pojištění, padělání a pozměnění veřejné listiny, neoprávněné užívání mot. vozidel atd.).

Graf č. 1 ²³

²³ Příloha č. 3: Ministerstvo vnitra, statistiky kriminality na Liberecku 2005

Graf č. 2²⁴Graf č. 3²⁵²⁴ Příloha č. 4: Ministerstvo vnitra, statistiky kriminality na Liberecku 2006²⁵ Příloha č. 5: Ministerstvo vnitra, statistiky kriminality na Liberecku 2007

V roce **2005** spáchala **mládež (15 – 18 let)** nejvíce skutků v kategorii **krádeže prosté** a to **20 %**.

V roce **2006** **mládež** spáchala nejvíce **krádeží prostých** a to činilo z celkového počtu spáchaných skutků TČ mládeží na Liberecku **22 %**, což je mírný nárůst oproti roku 2005.

V roce **2007** mladiství spáchali nejvíce TČ v kategorii **zbývající kriminální činnost** a sice z celkového počtu spáchaných skutků dětmi do 0-18 let to činilo **20 %**.

Nezletilí (0 – 15 let) v roce **2005** se dopustili nejvíce **krádeží prostých** to činilo **7 %**, ale i **násilná trestná činnost** má zde uvedeno **7 %**, protože v počtu to bylo 39 skutků a u krádeží prostých 42, což je jen malý početní rozdíl.

V roce **2006** je na prvním místě u nezletilých dětí (0-15 let) **násilná trestná činnost**, která činí z celkového počtu spáchaných TČ dětmi od 0-18 let celkem **7 %**,

V roce **2007** se nezletilci dopustili také nejvíce **násilné trestné činnosti** a to opět **7 %** z celkového počtu spáchaných trestných činů dětmi od 0-18 let.

3.6.3 Vyhodnocení předpokladů

Předpokladu č. 1

Předpoklad se **potvrdil**. Jak je uvedeno na grafech, v roce 2005 nejvíce z celé kriminality mládeže na Liberecku činily **krádeže prosté 27 %** (nezletilí i mladiství dohromady), v roce 2006 to činilo **28 %** a v roce 2007 bylo spácháno celkem **27 %** z celkového počtu kriminality mládeže.

Předpoklad č. 2

Předpoklad č. 2 se také **potvrdil**, všichni dotazovaní odborníci se shodli, že za hlavní příčinu kriminality lze považovat **špatnou výchovu v rodině**.

Předpoklad č. 3

Předpoklad se **potvrdil**, dotazovaní specialisté shodně uvedli, že prevence je ve snížení kriminality mládeže důležitá. Sice doporučují různé druhy prevence, ale všechny jsou uvedeny v tomto předpokladu, tedy mělo by se hlavně jednat o dlouhodobé programy, cenově přijatelné pro všechny sociální vrstvy rodin. Dále různá zájmová činnost mládeže ve volném čase, např. pořádání besed, různé projekty, které mají za úkol upevňovat vztahy v rodině.

Předpoklad č. 4

Tento předpoklad se **potvrdil jen částečně**. Mládež se v letech 2005 – 2007 opravdu dopustila nejvíce krádeží, což dokazují i výše uvedené grafy.

Ale udávané procentuální vyčíslení je rozlišné. V roce 2005 bylo spácháno mládeží celkem 27% krádeží prostých na okrese Liberec v předpokladu bylo uvedeno 28%.

V roce 2006 toto činilo 28% z celkového počtu trestných skutků spáchaných na okrese Liberec. V předpokladu bylo uvedeno 25%.

V roce 2007 mladí lidé od 0-18 let spáchali celkem 27% krádeží prostých na okrese Liberec. V předpokladu bylo uvedeno 20%.

3.7 Osobní přínos

Prostřednictvím této bakalářské práce měla autorka možnost osobně jednat s lidmi, kteří se pracují s problémovou mládeží. Toto téma je pro autorku zajímavé, protože by chtěla v budoucnu pracovat na SKPV, kde bych se s touto mládeží také setkávala.

Před sjednáním osobního kontaktu s ředitelem z Výchovného ústavu, dětského domova se školou, střední školou, základní školou a školní jídelnou v Chrastavě, byla autorka přesvědčena o tom, že ředitel této organizace bude odměřený a přísný. Ale její očekávání nebylo potvrzeno. Jednalo se o specialistu, který byl velmi vstřícný, ochotný předávat informace. Z rozhovoru vyplynulo, že se u svěřenců ústavu snaží navázat spíše rodičovský kontakt, než direktivní. O svěřencích nehovořil jako o lumpech, ale o lidech, kteří mají problémy s chováním a ústav se jim dle svých možností snaží pomoci, aby se

nedali v budoucnu na kriminální dráhu. Toto se sice někdy nepodaří a tito chlapeci se dopouští recidivy, ale to je způsobeno hlavně jejich rodinou a okolím, kam se navrací po propuštění z ústavu. Domněnka autorky, že v takovýchto zařízení musí pracovat pouze lidé, kteří mají velký odstup od svých svěřenců se nepotvrdil, což je velmi dobře, protože i tito mladí lidé mají právo poznat, že se jim snaží společnost pomoci.

S panem ředitelem ochotně věnoval svůj volný čas v délce asi 2 hodiny. Byl vstřícný při předávání zkušeností o postupu při výuce a výchově svěřenců. Bylo vidět, že pan ředitel dělá svoji práci dobře a rád.

Specialista v poradně pro mezilidské vztahy byl také vstřícný a věnoval velký časový prostor na rozhovor. Dále seznámil autorku s problematikou vztahových problémů v dnešních rodinách a s metodami, které on používá. To bylo velmi zajímavé.

V K centru vykonávají odbornou pomoc opravdu velmi mladí lidé, a přesto mají velké znalosti. Snaží se drogově závislým pomáhat. Velmi zajímavá je pomoc drogově závislým v tom, že jim v K Centru 1x za týden vyperou prádlo, poskytují jim hygienické potřeby a základní stravu. Velmi prospěšná je i pomoc poskytnutí přespání v K Centrech. Tuto službu sice v Liberci zatím neposkytují, ale do budoucna ji plánují. Nejdůležitější pomocí je ale určitě odborná pomoc psychologů, doktorů apod.

Vedoucí oddělení kurátorské činnosti umožnila autorce být svědkem, jak probíhá přímá práce s klientem (asi desetiletým chlapcem) přístup k dítěti ze strany specialisty byl opravdu profesionální. Bylo vidět, že si paní vedoucí získala důvěru dítěte, což je v této práci důležité pro jeho další spolupráci.

Specialisté na PČR přijali autorku také vstřícně, ale protože jsou hodně časově vytíženi, což je pochopitelné, odpověděli pouze na dané otázky.

Ve všech organizacích byli specialisté, kteří své práci rozumí a snaží se problémové mládeži pomoci.

3.8 Zhodnocení

Je vidět, že odborníci, kteří mají v pracovní náplni práci s problémovou mládeží, jsou přesvědčeni, že rodina hraje velkou roli při výchově mladého člověka a jeho zařazení do společnosti. V dnešní době někteří rodiče

nezvládají správnou komunikaci s dětmi. Mají na děti málo času nebo si ho neumí a nechtějí udělat. Dítě se jim neumí svěřit se svými starostmi a pomoc hledá poté u svých vrstevníků v různých partách. Začínají krást a mít problémy se zákonem.

Ale u otázek ohledně výše trestů a snížení trestní zodpovědnosti jsou názory odborníků rozdílné. Některým výše trestů stačí a jsou přesvědčení, že by stejně daný problém nevyřešila, ostatní jsou pro přísnější tresty a o snížení věkové hranice u trestní zodpovědnosti mladistvých.

A ohledně prevence všichni dotazovaní odborníci se shodli, že prevence je důležitá ke snížení trestních činů. Ale je vidět, že každá profese má trochu jiné zaměření, a tudíž uvádějí jiné možnosti prevence. Ale mělo by se jednat o dlouhodobé programy, které by měly být dostupné všem vrstvám obyvatelstva.

4. Závěr

V teoretické části této bakalářské práce autorka uvedla, že hlavní příčinou kriminality mládeže je především ve špatných vztazích v rodinách, což potvrdili i specialisté vybraných organizací, kteří s problémovou mládeží pracují. I v odborné literatuře, jak je výše uvedeno, odborníci spatřují jako hlavní příčinu kriminality mládeže ve špatné výchově v rodině..

V některých rodinách dochází k násilí mezi partnery, které později přechází i na děti. Násilí rodiče využívají nejprve v kontextu výchovném. Dítě fyzicky trestají, aby dosáhli změny v jeho chování. Dítě toto chování od rodičů přebírá jako určitou normu do dalšího života. Je přesvědčeno, že k přežití je nutné se stejně chovat, jako to on zažíval v dětství. A chová se také tak. Je ke svým vrstevníkům více agresivní, svoji pozici si dobývá násilím, čímž se vlastně dostáváme k prvním problémům s okolím. Ztrácí svoje kamarády a začíná vyhledávat různé problémové party, což je v teoretické části popisováno jako další příčina páchaní trestné činností mládeže. V partách si mladí lidé svůj volný čas krátí například braním drog, což zapříčiňuje větší potřebu získávání finančních prostředků. Tyto prostředky si členové party pak opatřují různými drobnými krádežemi, později také i loupežnými přepadeními. Droga je zbavuje strachu a dodává jim odvalu. Takže je mladý člověk při páchaní trestné činnosti mnohem více bezprostřední a nebojí se dopadení.

Neshody v rodinách mají také za příčinu mimo jiné i útěky a toulání dětí. Děti jsou v rodině nešťastné a tento problém řeší útekem a samozřejmě si neuvědomují následky. Při útěku potřebují také finanční prostředky na zakoupení základních životních potřeb. Tyto prostředky nebo životní potřeby zase získává různými krádežemi. A nakonec jim hrozí i to, že se stanou členem nějaké problémové party. A nastávají stejné problémy, jak výše uvedeno.

Proto jednou z hlavních příčin kriminality mládeže je u nás spatřována v nedostatečné citové výchově dětí v rodinách, a to už od nejútlejšího věku.

Každodenní štvance zmenšuje čas rodičů pro výchovu jejich dětí, zvyšuje jejich nervozitu, stres dnešní doby. V neúplných rodinách dětem chybí pozitivní mužský vzor a tento handicap si odnášejí do dalšího života. Rozvedení rodiče si svoje problémy řeší prostřednictvím dětí, kdy rodič, kterému je dítě svěřeno do péče, se snaží vztah s druhým rodičem narušit. Dítě neustále slyší nesmíš, nepůjdeš, nedám. Dítě je v této rozvrácené rodině nešťastné a situaci opět řeší útekem, braním drog apod., čímž vznikají v jeho životě první problémy s kriminalitou.

Jak je v teoretické části popisováno, velký vliv na páchaní kriminality mají také vrozené osobnostní dispozice, za které dítě vlastně nemůže, protože je přejímá v genetickém potenciálu po rodičích. V odborné literatuře se píše, že některé vlastnosti se dají výchovou trochu ovlivnit. Zase jsme u výchovy v rodině. Záleží na tom, k čemu je dítě od předškolního věku vedeno, v jakém žije sociálním prostředí. Takže je vidět, že rodina opravdu má velký vliv na zdravý vývoj dětí.

K dalším příčinám kriminality mládeže určité patří i syndrom hyperaktivity. Děti postižené tímto syndromem jsou mnohem více impulzivní, agresivní, mají snížené sebehodnocení. Proto jsou svými vrstevníky často odmítáni a mají problém se začlenit do dětského kolektivu. Nastává problém osamocení, který řeší záškoláctvím, touláním, braním drog a pácháním trestné činnosti. Tyto děti často mívají IQ vysoké, a proto si uvědomují svoji samotu mnohem hůře. Rodiče mají při jejich výchově mnohem větší problémy. Jejich osobní přístup k nim je mnohem více náročnější než k ostatním dětem. Děti jsou neposlušné a nerady přijímají domluvy.

Velkou vinu na této situaci má rozhodně i stát. Jeho základním posláním by mělo být vytvořit takové podmínky pro život dobře fungujících rodin.

Proto i v této bakalářské práci je shodně specialisty vybraných organizací uvedeno, že by se stát měl podílet na rozvoji různých projektů, které by napomáhaly ke snižování kriminality mládeže a hlavně k obnovení lepších vztahů v rodinách. K tomu rozhodně patří různé besedy na téma drog, kriminality a jejich důsledků, rodinná terapie, kde by se jednotliví členové rodiny učili správně mezi sebou komunikovat. Jak je výše v bakalářské práci uvedeno, dnes nemají problém jenom sociálně slabší rodiny. Tento problém s výchovou svých dětí mají i dobře situované rodiny, kde rodiče lásku

nahrazují penězi či dárky. Tyto děti jsou do života nepřipravené. Rodiče jejich prohřešky řeší za ně tak, aby děti nebyly potrestány. To nese s sebou negativní problémy. Dítě je do budoucna přesvědčené, že se může dopouštět i např. krádeží a nebude za to potrestáno. S těmito rodiči je velmi špatná spolupráce, protože nechtějí připustit, že se dopustili chyby a nabízené rady ignorují. Náprava dítěte je pak velmi těžká.

Závěrem by se dalo říci, že příčiny kriminality, které jsou uvedeny v teoretické části, byly potvrzeny i odborníky v praktické části, a to hlavně špatná výchova v rodinách, užívání drog, vliv nevhodných part.

Nemalý význam má i to, že odborníci se shodli na důležitosti prevence, která by měla být zajištěna státem, popřípadě nestátními organizacemi tak, aby byla dostupná všem vrstvám obyvatelstva.

Tato bakalářská práce je určena čtenářům zájímajících se o příčiny kriminality mládeže. V bakalářské práci se dozvěděli hlavní příčiny kriminality, a to jak jsou popisovány v odborných publikacích, tak i jak je vidí specialisté, kteří s mládeží pracují. Dále čtenáři bakalářské práce mohou využít informace o popisovaných organizacích. Tyto informace jim mohou posloužit při volbě zaměstnání nebo jako inspirace při studium.

5. Návrh na opatření

Dle názoru autorky by měl mít každý mladý člověk možnost už od předškolního věku výběru různých **zájmových útvarů**. Tyto činnosti by měly být dostupné všem sociálním vrstvám. Autorka je přesvědčena, že by děti měly být už od dětství vedeny k prohlubování svých dovedností. Toto jim může poskytnout ZÚ. Rodiče by měli dávat přednost o ZÚ se zaměřením na činnost, která zajímá hlavně dítě. Dítě by i později ve volném čase navštěvovalo ZÚ a nevyhledávalo by problémové party.

Ředitelé škol nebo pověření pracovníci škol by měli už na prvním stupni děti prostřednictvím **besed** upozorňovat na **nebezpečí drog**. Jak droga na mladé lidi působí a jak ovlivňuje jejich psychiku. Besedy by musely být uzpůsobeny dle věku dětí, aby to byly děti schopny pochopit.

Dále by mělo být věnováno více prostoru na **programy**, kde hlavním tématem by byly **rodinné vztahy**. Všichni zúčastnění by se **učili** mezi sebou **kommunikovat** a učit se jeden druhého vyslechnout, poradit či pomoci si navzájem. Tyto besedy by měly být za účasti **odborného psychologa nebo terapeuta**.

Větší **pozornost** by se také měla věnovat **dětem, které spáchaly TČ**. Prostřednictvím různých **terapeutických sezení za přítomnosti rodiny dítěte**. Rodiče i dítě by bylo seznamováno s možnostmi, jak se plnohodnotně zařadit do života, dle platných sociálních norem.

Na kriminalitu mládeže mají negativní vliv i **nevhodně vysílané filmy jak v televizi, v kinech, tak i prodávané na DVD**. Měla by existovat určitá **kontrola ze strany státu**. V dnešní společnosti děti už od raného věku mají možnost vidět ve filmech i v kreslených pohádkách brutalitu, sprostá slova apod. Tyto situace, které jsou v těchto filmech brány s nadsázkou, děti samy berou jako určitou normu. A někteří jedinci pak zkoušejí, co je jim předkládáno, a neuvažují o tom, že je to špatné.

6. Informační zdroje

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Vydání čtvrté. Praha: PORTÁL. 2004. ISBN 80-7178-931-3

GOHLERT, Fr.-Christoph. KUHN, Frank. *Od návyku k závislosti*. Vydání 1. Praha: EUROMEDIA GROUP, k.s. – IKAR, 2001. ISBN 80-7202-950-9

GALLA, Maurice, a kol. *Jak ve škole vytvořit zdravější prostředí*. 1. vydání. Úřad vlády České republiky, 2005. ISBN 80-86734-38-2

MARTINKOVÁ, Milada. *Mezinárodní výzkum obětí trestné činnosti v Praze v roce 2000*. 1. vydání. Praha: KUFR, 2002. ISBN 80-7338-010-2

MATOUŠEK, Oldřich, KPRFOVÁ, Andrea. *Mládež a delikvence*. Vydání 2. Praha: PORTÁL. 2003. ISBN 80-7178-771-X

MATOUŠEK, Oldřich. *Rodiny jako instituce a vztahová síť*. 1. vydání. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997. ISBN 80-85850-24-9

MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociálních prací*. Vydání 1. Praha: PORTÁL, 2003. ISBN 80-7178-549-0

MATOUŠEK, Oldřich a spol. *Práce s rizikovou mládeží*. Vydání první. Praha: PORTÁL, 1996. ISBN 80-7178-089-8

ŠVINGALOVÁ, Dana. *Základy psychologie*. Vydání 3. Liberec: TUL 1998. ISBN 80-7083-296-7

VEČERKA, Kazimír, a kol. *Mladiství pachatelé na prahu tisíciletí*. 1. vydání. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7338-033-1

Z internetu:

IGOR PAVELČÁK, Soukromá poradenská činnost. *Menu, základní údaje.*

Dostupné na WWW:

< http://www.poradna-rodina.org/index.php?id_text=153 >. 2001. [citováno dne 15.2. 2008].

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC, Oddělení kurátorské činnosti. *Popis činnosti oddělení.*

Dostupné na WWW:

< <http://www.liberec.cz/scripts/detail.php?id=20048&ev=2> >. 2001. [citováno dne 15.2. 2008].

K CENTRUM LIBEREC. *K centrum*

Dostupné na www:

<<http://www.volny.cz/kcentrumlbc/oldpages.html>>. [citováno dne 18.2. 2008].

MINISTERSTVO VNITRA, Policie ČR Ústí nad Labem. *Služba kriminální policie a vyšetřování.*

Dostupné na www:

< http://www.policie.cz/rs_atlantic/project/article.php?id=53142 >. [citováno dne 3. 3. 2008].

VÝCHOVNÝ ÚSTAV, DĚTSKÝ DOMOV SE ŠKOLOU, STŘEDNÍ ŠKOLA, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A ŠKOLNÍ JÍDELNA CHRASTAVA. *Další údaje o zařízení.*

Dostupné na www:

< <http://www.volny.cz/vudds-chrastava/05.htm> >. [citováno dne 3. 3. 2008].

VÝCHOVNÝ ÚSTAV, DĚTSKÝ DOMOV SE ŠKOLOU, STŘEDNÍ ŠKOLA, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A ŠKOLNÍ JÍDELNA CHRASTAVA. *Další údaje o zařízení.*

Dostupné na www:

< <http://www.volny.cz/vudds-chrastava/Vyrocnizprava0607.htm> >. [citováno dne 15. 3. 2008].

MINISTERSTVO VNITRA. *Statistiky.*

Dostupné na WWW:

< http://www.mvcr.cz/statistiky/krim_stat/2007 >. [citováno dne 15. 3. 2008].

MINISTERSTVO VNITRA. *Statistiky.*

Dostupné na WWW:

< http://www.mvcr.cz/statistiky/krim_stat/2006 >. [citováno dne 15. 3. 2008].

MINISTERSTVO VNITRA. *Statistiky.*

Dostupné na WWW:

< http://www.mvcr.cz/statistiky/krim_stat/2005 >. [citováno dne 15. 3. 2008].

7. Seznam příloh

Příloha č. 1: Příčiny užívání drog (viz. text str. 16)

Příloha č. 2: Terénní programy K centra (viz. Text str. 27)

Příloha č. 3: statistický výkaz kriminality na Liberecku od 1.1. 2005 do 31.12.
2005. (viz text str. 62, 64)

Příloha č. 4: statistický výkaz kriminality na Liberecku od 1.1. 2006 do 31.12.
2005. (viz text str. 62, 65)

Příloha č. 5: statistický výkaz kriminality na Liberecku od 1.1. 2007 do 31.12.
2008. (viz text str. 63, 65)

Práva klientů terénních programů

Minimální bezpečí klientů

Terénní programy zaručují svým klientům:

- 1) Pomoc a péči bez ohledu na pohlaví, rasu, národnost, původ, barvu pleti, politickou příslušnost, sexuální orientaci, stav, náboženství, původ, pohlaví, věk, vojenskou hodnost, daňový a fyzický stav, zdravotní stav, předchozí kriminální činnost, nebo veřejné postavení.
- 2) Důstojnost, respekt a jistotu po celou dobu kontaktu s terénními pracovníky.
- 3) Informaci týkající se aktuálních pravidel programu a zároveň informací o sankcích, disciplinárních opatřeních a úpravách pravidel.
- 4) Utažení informací týkajících se účasti v programu a všech záznamů o spolupráci s klientem v souladu se zákony České republiky, dodržením zásad mlčenlivosti.
- 5) Ukončení spolupráce v jakémkoli fázi bez fyzického či psychologického nátlaku.
- 6) Základní zdravotní ošetření terénními pracovníky, právo na odmítnutí nabízeného ošetření.
- 7) Jasné vymezení zodpovědnosti pro členy týmu, jejich odpovídající výcvik a supervizi (včetně vyhodnocování a zpětné vazby).
- 8) Podpora a pomoc v případě předčasného ukončení spolupráce z jakéhokoli důvodu, informace o podobných léčebných službách, zdrojích a pobytových místech.
- 9) Základ využívání klienta (včetně rodičů a rodiny) ve prospěch programu nebo jeho zrušení.
- 10) Klient má právo podat stížnost ústně nebo písemně terénnímu sociálnímu pracovníkovi. Pokud klient podá stížnost ústně, terénní pracovník ji zapíše do Knihy stížností klientů, která se nachází v jednotlivých záznamech terénních pracovníků. Sociální pracovník ji neprodělně předá svému přímému nadřízenému. Poslednost řešitelů stížností vedoucí programu, ředitel nebo jeho zástupce, výbor MONA, o. s., soud. Klient bude do 30 dnů po podání stížnosti informován o závěru šetření ze strany organizace.
- 11) Klient má právo být seznámen se všemi službami, které náš projekt nabízí, při každém kontaktu jsou mu připomínány a je motivován k jejich využití. Veškeré nabízené služby jsou dobrovolné a záleží pouze na klientovi, které využije. Dále má klient právo zapojit se do rozhodování o rozšíření, modifikaci a hodnocení kvality služeb, např. dotazníkovým šetřením.

Klientova práva jsou omezena v případě:

- Psychického stavu klienta, pokud ohrožuje na životě sebe nebo okolí.
- Ohrožení života klienta (např. bezvědomí klienta kdy se přivolá lékař a poskytnou se mu všechny informace, které se týkají zdravotního stavu klienta bez toho, aniž by s tím klient souhlasil).
- V případě závažného trestného činu (oznamovací povinnost)

Důvody k ukončení spolupráce s klientem:

- Okradení, napadení terénního pracovníka
- Vyčerpání služeb terénního programu
- Klient nevyhovuje cílové skupině našeho programu

TERÉNNÍ PROGRAMY Liberec, Jablonec nad Nisou Frýdlant, Turnov a okolí

terénní a neakutní psychologický program pro osoby s drogovými i jinými problémy

Most k naději, občanské sdružení
Jilemnického 1929, 434 01 Most, Tel.: 47610487;
ICO 63125137, č.ú. 3289080227/0100 KB a.s. Mos

Terénní programy – Harm Reduction

KONTAKTNÍ TELEFONY:

602 219 371
603 371 122
728 485 012

vedoucí terénních programů

Něco z naší nabídky...

- Výměna použitých stříkaček za sterilní
- Harm Reduction materiál: desinfekce, voda, kyseliny, prezervativy, filtry, alchol, zdravotnický a hygienický materiál
- Zprostředkování kontaktu na odbornou pomoc, K-centrum, detox, léčebnu, psychiatrii, terapeuta apod.
- Sociální právní servis – pomoc při jednání s institucemi a úřady
- Osobní asistence – spoluúčast při návštěvě lékaře, doprovod na detox apod.
- Screeningové testy na HIV, HBV a HCV, pretestové a posttestové poradenství
- Krizová intervence osobní i telefonická – aktuální pomoc v tísni
- Informace

Provozní doba pro klienty:

- Liberec, Jablonec nad Nisou a okolí:
Lichý týden - čtvrtek a pátek: 12:00-16:00 a 16:30-20:30
- Frýdlant, Turnov a okolí:
Sudý týden - úterý a středa: 12:00-16:00 a 16:30-20:30

Další důležité telefony:

- AIDS linka, G/L minority: 602 338 092
- K-centrum Liberec: 482 713 002, 482 317 373
- Linka duševní tísň: 476 701 444

NÁSILÍ A ŠIKANA

- šikana
- zbloudění
- kriminalita, delinquence, vandalismus
- divoký náhlý, domnělý rasismus
- selky a zbloudění hnutí
- anorexie, bulimie, fascinace a antisemitismus
- chování mladých lidí v mládí

Kde hledat pomoc?

Medicina
Škola - třídní učitel, školní metodik prevence, školní psycholog
Lékaři - pediatři, psychologové a další specialisté

Tisková linka, 112

Linka důvěry Liberec, 483 177 177

Linka důvěry Česká Lípa, 487 533 210

Linka bezpečí, 800 155 555

Středisko výchovné péče ČAP Liberec, 482 750 807

Pracovníci oddělení sociální ochrany dětí na městských úřadech:

Liberec, 483 243 111

Jablonec nad Nisou, 483 357 762

Česká Lípa, 487 881 111

Semily, 481 629 248

Pracovníci - pracovníci sociální ochrany dětí:

ppp Liberec, 482 710 517

ppp Jablonec nad Nisou, 483 704 498

ppp Česká Lípa, 487 521 673

ppp Semily, 481 625 300

Maják o.p.s., 482 712 995

LASKA, SEX A PARTNERSTVÍ

- touha po lásce
- zamilovanost
- rozchod
- úmrť partnera
- pohřbení partnera
- začátek pohřbení života
- antikoncepce a etika
- prostituce
- porografie
- sexuální turistika
- pohřbení plynové choroby
- incest
- pohřbení zranění

Kde hledat pomoc?

Medicina
Škola - třídní učitel, školní metodik prevence, školní psycholog
Lékaři - pediatři, psychologové a další specialisté

Tisková linka, 112

Linka důvěry Liberec, 483 177 177

Linka důvěry Česká Lípa, 487 533 210

Pracovníci oddělení sociální ochrany dětí na městských úřadech:

Liberec, 483 243 111

Jablonec nad Nisou, 483 357 762

Česká Lípa, 487 881 111

Semily, 481 629 248

Zdravotní ústav, 482 411 600

Maják o.p.s., 482 712 995

ZÁVISLOSTI

- alkohol
- tabák
- drogy
- netolismus (virtuální drogy)
- patologické hráčství (gambling)

Kde hledat pomoc?

Rodina

Škola - třídní učitel, školní metodik prevence, školní psycholog
Lékaři - pediatři, psychologové a další specialisté

Středisko výchovné péče ČAP Liberec, 482 750 807
Poradenská služba - Mgr. Igor Pavelský, Liberec, 728 022 618
Poradenská služba pro drogové a jiné závislosti REP Turnov, 737 214 246
Maják o.p.s., 482 712 995

Tříděná volání, 112

Pracovníci oddělení sociálně právní ochrany dětí na Městských úřadech

Liberec, 485 243 111

Jablonec nad Nisou, 483 357 762

Česká Lípa, 487 881 111

Semily, 481 629 248

K-centrum Liberec, 482 710 276

K-centrum Česká Lípa, 487 831 545

Krajská nemocnice Liberec - psychiatrické odd., 485 311 111

Terapeutická komunita pro drogově závislé Nová Ves, 485 146 988

Advalta o.s., 482 750 607

Centrum závislosti na tabáku Liberec, 728 268 860

Krajský protidrogový koordinátor, 485 226 338

Krajský školský koordinátor primární prevence, 485 226 637

RODINA

- nezám, nepochopení dítěte v rodině
- přetmá prásnost rodíu smérem k dítěti
- dítěti chybí rodinné zátemí
- rozvod rodíu
- alkoholismus v rodině
- uetř dítěte z domova
- týrání a ublížování dětem ze strany rodíu

Kde hledat pomoc?

Rodina

Škola - třídní učitel, školní metodik prevence, školní psycholog
Lékaři - pediatři, psychologové a další specialisté

Tříděná volání, 112

Linka bezpečí, 800 155 555

Linka důvěry Liberec, 485 177 177

Linka důvěry Česká Lípa, 487 533 210

Rodičovská linka, 283 882 222

Pracovníci oddělení sociálně právní ochrany dětí na Městských úřadech:

Liberec, 485 243 111

Jablonec nad Nisou, 483 357 762

Česká Lípa, 487 881 111

Semily, 481 629 248

Středisko výchovné péče ČAP Liberec, 482 750 807

Pracovníci oddělení sociálně právní ochrany dětí na Městských úřadech:

Liberec, 482 710 517

PPP Jablonec nad Nisou, 483 704 498

PPP Česká Lípa, 487 521 673

PPP Semily, 481 625 390

Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy Liberec, 485 108 866

Poradna pro manželskou rodinu a mezilidské vztahy Jablonec nad Nisou, 483 320 649

Poradna pro rodinu Česká Lípa, 487 853 203

Maják o.p.s., 482 712 995

POSEC - Poradna a setkávání centrum Frydlant, 482 311 302

Liberecký
kraj

VUSC

Příloha č. 3

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

[illegible]

Tisk	Název	Zjištěno	Podat	Tj. %	Doba- tební	Alko- hol	Speciální Rozhodnutí	Sklad 1-14 let	Sklad 15-17 let	Dau 1-17 let	Sklad 18-19 let	Sklad 20-21 let	Sklad 22-23 let	Sklad 24-25 let	Sklad 26-27 let	Sklad 28-29 let	Sklad 30-31 let	Sklad 32-33 let	Sklad 34-35 let	Sklad 36-37 let	Sklad 38-39 let	Sklad 40-41 let	Sklad 42-43 let	Sklad 44-45 let	Sklad 46-47 let	Sklad 48-49 let	Sklad 50-51 let	Sklad 52-53 let	Sklad 54-55 let	Sklad 56-57 let	Sklad 58-59 let	Sklad 60-61 let	Sklad 62-63 let	Sklad 64-65 let	Sklad 66-67 let	Sklad 68-69 let	Sklad 70-71 let	Sklad 72-73 let	Sklad 74-75 let	Sklad 76-77 let	Sklad 78-79 let	Sklad 80-81 let	Sklad 82-83 let	Sklad 84-85 let	Sklad 86-87 let	Sklad 88-89 let	Sklad 90-91 let	Sklad 92-93 let	Sklad 94-95 let	Sklad 96-97 let	Sklad 98-99 let	Sklad 100-101 let	Sklad 102-103 let	Sklad 104-105 let	Sklad 106-107 let	Sklad 108-109 let	Sklad 110-111 let	Sklad 112-113 let	Sklad 114-115 let	Sklad 116-117 let	Sklad 118-119 let	Sklad 120-121 let	Sklad 122-123 let	Sklad 124-125 let	Sklad 126-127 let	Sklad 128-129 let	Sklad 130-131 let	Sklad 132-133 let	Sklad 134-135 let	Sklad 136-137 let	Sklad 138-139 let	Sklad 140-141 let	Sklad 142-143 let	Sklad 144-145 let	Sklad 146-147 let	Sklad 148-149 let	Sklad 150-151 let	Sklad 152-153 let	Sklad 154-155 let	Sklad 156-157 let	Sklad 158-159 let	Sklad 160-161 let	Sklad 162-163 let	Sklad 164-165 let	Sklad 166-167 let	Sklad 168-169 let	Sklad 170-171 let	Sklad 172-173 let	Sklad 174-175 let	Sklad 176-177 let	Sklad 178-179 let	Sklad 180-181 let	Sklad 182-183 let	Sklad 184-185 let	Sklad 186-187 let	Sklad 188-189 let	Sklad 190-191 let	Sklad 192-193 let	Sklad 194-195 let	Sklad 196-197 let	Sklad 198-199 let	Sklad 200-201 let	Sklad 202-203 let	Sklad 204-205 let	Sklad 206-207 let	Sklad 208-209 let	Sklad 210-211 let	Sklad 212-213 let	Sklad 214-215 let	Sklad 216-217 let	Sklad 218-219 let	Sklad 220-221 let	Sklad 222-223 let	Sklad 224-225 let	Sklad 226-227 let	Sklad 228-229 let	Sklad 230-231 let	Sklad 232-233 let	Sklad 234-235 let	Sklad 236-237 let	Sklad 238-239 let	Sklad 240-241 let	Sklad 242-243 let	Sklad 244-245 let	Sklad 246-247 let	Sklad 248-249 let	Sklad 250-251 let	Sklad 252-253 let	Sklad 254-255 let	Sklad 256-257 let	Sklad 258-259 let	Sklad 260-261 let	Sklad 262-263 let	Sklad 264-265 let	Sklad 266-267 let	Sklad 268-269 let	Sklad 270-271 let	Sklad 272-273 let	Sklad 274-275 let	Sklad 276-277 let	Sklad 278-279 let	Sklad 280-281 let	Sklad 282-283 let	Sklad 284-285 let	Sklad 286-287 let	Sklad 288-289 let	Sklad 290-291 let	Sklad 292-293 let	Sklad 294-295 let	Sklad 296-297 let	Sklad 298-299 let	Sklad 300-301 let	Sklad 302-303 let	Sklad 304-305 let	Sklad 306-307 let	Sklad 308-309 let	Sklad 310-311 let	Sklad 312-313 let	Sklad 314-315 let	Sklad 316-317 let	Sklad 318-319 let	Sklad 320-321 let	Sklad 322-323 let	Sklad 324-325 let	Sklad 326-327 let	Sklad 328-329 let	Sklad 330-331 let	Sklad 332-333 let	Sklad 334-335 let	Sklad 336-337 let	Sklad 338-339 let	Sklad 340-341 let	Sklad 342-343 let	Sklad 344-345 let	Sklad 346-347 let	Sklad 348-349 let	Sklad 350-351 let	Sklad 352-353 let	Sklad 354-355 let	Sklad 356-357 let	Sklad 358-359 let	Sklad 360-361 let	Sklad 362-363 let	Sklad 364-365 let	Sklad 366-367 let	Sklad 368-369 let	Sklad 370-371 let	Sklad 372-373 let	Sklad 374-375 let	Sklad 376-377 let	Sklad 378-379 let	Sklad 380-381 let	Sklad 382-383 let	Sklad 384-385 let	Sklad 386-387 let	Sklad 388-389 let	Sklad 390-391 let	Sklad 392-393 let	Sklad 394-395 let	Sklad 396-397 let	Sklad 398-399 let	Sklad 400-401 let	Sklad 402-403 let	Sklad 404-405 let	Sklad 406-407 let	Sklad 408-409 let	Sklad 410-411 let	Sklad 412-413 let	Sklad 414-415 let	Sklad 416-417 let	Sklad
------	-------	----------	-------	-------	----------------	--------------	-------------------------	-------------------	--------------------	-----------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	-----------

[illegible]

